Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 17 (2517) ■ Вівторок, 30 січня 2001 року ■ Ціна договірна

Новий глава Української греко-католицької церкви Любомир Гузар отримав від Папи Римського титул кардинала.

Фото АП.

■ 1667 р. Укладено Андрусівське перемир'я між Росією та Польщею, за яким Лівобережну Україну закріплено за Росією, а Правобережну (без Києва) — за Польщею.

■ 1834 р. Народився Володимир Антонович, історик, археолог, етнограф. Автор праць з історії України.

■ 1982 р. Помер видатний учений академік Віктор Глушков. Багато років керував Інститутом кібернетики в Києві.

30 січня

Експерименти — в життя!

Коли Олег Дубина, нині призначений віце-прем'єром, очолив найбільший в Україні металургійний комбінат «Криворіжсталь», на підприємстві справді сталося диво. Маючи до того «астрономічні» борги, воно 2000 рік закінчило з більш як мільярдним прибутком. Менше півтора відсотка продукції реалізували за бартером, решту — без посередників і лише за «живі» гроші».

Доменні печі комбінату, мартени та конвертори, блюмінги і прокатні стани тепер видають «на-гора» майже чверть вітчизняної металопродукції. Понад 47 тисяч працівників регулярно одержують зарплату, яка ще й зросла наполовину.

Успіхи стали можливими і тому, що комбінат саме з приходом Олега Вікторовича почав працювати в умовах так званого економічного експерименту.

(Закінчення на 2-й стор.).

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Ми не ставимо собі завдання переписувати історію або створювати глави для шкільних підручників. Справа ця слизька, некоректна й аж ніяк не журналістська. Появу рубрики зумовлено тим, що нам і, сподіваємося, не лише нам, бракує спогадів про своє та справжнє. А разом з цим — і проникнення у світи тих, кому не було байдуже (або — не байдуже нині) процвітання нашої землі. Даруйте, це — пафос, а зайвого пафосу уникатимемо. Адже він супроводжує створення ідолів, а ми принципово не робитимемо цього. У нашому випадку доречний принцип вільного календаря. Тобто асоціативний зв'язок постаті з датою або знаком, на які, можливо, ніхто, крім нас, не зважив. Часовий контекст цікавитиме авторів як тло для ненаукових відкриттів. Ми пропускатимемо крізь себе образи забуті й ті, які надмірно експлуатують. А разом з тим — душі, таланти, лабіринти сумнівів, спонтанність вчинків, особисті драми, творчі муки. І — помилки, право на які є в кожного. Обережне торкання чужих життів — умова для любові до чиєїсь інкшості.

(Матеріали рубрики читайте на 4-й стор.).

Колаж Ганни ЦАБУТ.

 У Рахунковій палаті України

У чергу за капіталом

В Україні щороку зменшуються державні централізовані капіталовкладення. Образно кажучи, добиваємо і донощуємо те, що є. Ось і торік бюджетні видатки на централізовані капвкладення з недавнього мільярда були урізані до 336,6 млн. грн.

Здавалося б, через скруту пильнується кожна гривня. Коли б то так! Останнім часом заведена така практика: у бюджеті виділяється окремим рядком сума централізованих капіталовкладень, але без розшифровки, куди спрямовуються гроші. До того ж уряд одержав право самостійно розподіляти та перерозподіляти ці кошти у «ручному режимі». Отож процес став непрозорий і неконтрольований. До державних капіталовкладень почали ставитися як до «резервного фонду» Кабміну і ставити в чергу. У кого міцніші лікті та гучніші амбіції, той і має, вважають у Рахунковій палаті України на основі здійсненої перевірки.

 Офіційно

Прибуває глава іранської дипломатії

Сьогодні до Києва з офіційним візитом прибуває міністр закордонних справ Ісламської Республіки Іран (ІРІ) Камаль Харразі. Програма його перебування досить насичена й підкреслює значення, яке надає Україна співробітництву з ІРІ: заплановані зустрічі з Президентом Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Віктором Ющенком, міністром закордонних справ Анатолієм Зленком. Високий гість також має намір взяти участь в українсько-іранському бізнес-форумі та першому Всеукраїнському форумі викладачів перської мови. Передбачено й низку культурних заходів. За результатами візиту має бути підписано кілька двосторонніх угод.

 Трагедія

Загинув Олександр Ємець

Минулої неділі пізно ввечері поблизу села Мар'їнського Апостолівського району на Дніпропетровщині на автомагістралі Кіровоград—Запоріжжя сталася аварія. Автомобіль «Мерседес-Бенц», за кермом якого був мешканець Києва Р. Зайченко, рухався в бік Кривого Рогу і на слизькій ділянці траси несподівано виїхав на узбіччя і зіткнувся з деревом. Як повідомив Центр громадських зв'язків УВС області, пасажир автомобіля народний депутат України Олександр Ємець дістав тяжкі травми рук, ніг, стегна та голови і був доставлений в Апостолівську раймедлікарню, де помер. Водію надають медичну допомогу. Подробиці цієї трагедії компетентні органи ще з'ясовують.

 Я вам пишу...

Набридли обіцянки

З першого грудня минулого року, натхненні обіцянкою Президента, всі очікували підвищення пенсії. Збулося! Дружина отримала доплату рівно на чотири хлібини, а я, інвалід II групи ВВВ з сорокарічним стажем мирної праці, — фігу з маком. Невдовзі начальник обласного центру з нарахування і виплат пенсій в обласній газеті пояснив, що колишнім фронтовикам доплати буде нараховано з першого січня. Очевидно, відповідальні за цю роботу й досі міркують, кому й скільки срібників доплатити.

Валентин ПИСАНСЬКИЙ.

Волиця Андрушівського району Житомирської області.

P. S.

■ *Учора біля берегів Португалії затонуло судно «Холлі трейдер», яке йшло під прапором Антигуа і Барбуди: українсько-російський екіпаж врятовано торговельним судном, яке проходило недалеко.*

■ *Одна особа загинула і троє травмовано внаслідок вибуху балона з киснем у електрозварювальному цеху вагонного депо на станції Стрий Львівської залізниці.*

Спорт

Миколаїв, Мюнхен, Київ — перемоги!

Минулої суботи в Миколаєві відбулося свято професіонального боксу, організоване НЛПБУ. Його кульмінаційним моментом став поєдинок за звання чемпіона світу (версія WBF) між киянином Олександром Ветухом і Адамом Скосаною з ПАР. Перемогу нокаутом у шостому раунді здобув українець!

Спортивну добірку читайте на 15-й сторінці.

На знімку: Ветух проти Скосани.

Фото Володимира КОТЛЕНКА (з Миколаєва).

Наша адреса в Internet на сервері Української преси: http://uamedia.visti.net/golos/

ЄМЕЦЬ Олександр Іванович

28 січня на 43-му році життя трагічно загинув народний депутат України, член правління партії «Реформи і порядок» Олександр Ємець.

Від нас пішла розумна, цілеспрямована, небайдужа та життєрадісна людина. Його виваженість та оптимізм були тими рисами, які гуртували навколо Олександра Івановича однодумців. Він чимало встиг зробити і мав ще багато задумів та планів.

Партія «Реформи і порядок» глибоко сумує з приводу передчасної смерті свого колеги та висловлює щире співчуття дружині, синам, батькам та близьким покійного.

Смерть передчасно забрала від нас дорогого друга та колегу, який присвятив своє життя справі боротьби за незалежність та становлення України. Ніщо не може стерти із сердець людей усе те добре і світле, що встиг здійснити Олександр Іванович. Ми вічно берегтимемо в наших душах його світлий образ, а найкращою пам'яттю про Олександра Ємця буде продовження справи його життя.

Вічна пам'ять Тобі, дорогий Олександре.

Фракція партії «Реформи і порядок».

***

Щирі співчуття з приводу трагічної загибелі народного депутата Олександра Івановича Ємця висловили також депутатська група «Трудова Україна», фракція «Батьківщина», фракція Народного руху України, фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), депутатська група «Солідарність», партія «Собор», Асоціація народних депутатів України...

Фотофакт

На столичному майдані Незалежності після різдвяних свят знову розгортається наметове містечко. Щоправда, у зв'язку із будівництвом монумента Незалежності учасникам акції довелося переносити його на інше місце.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Депутати засідали у штабі цивільної оборони

Регіон

Коли кореспондент «Голосу України», акредитований в обласній раді, намагався пройти на засідання Кіровоградської облради, працівники міліції аби не впустити його, застосували силу. При свідках і при увімкненій камері оператора місцевої телекомпанії «ТВ-Центр». Не було ходу на депутатське зібрання й представникам інших засобів масової інформації.

Правоохоронці це мотивували тим, що вони покликані охороняти стратегічно важливий режимний об'єкт. Таким об'єктом зовсім несподівано став обласний штаб цивільної оборони, де у неділю пізно ввечері депутати обласної ради вирішили провести позачергову сесію.

***

Засідали депутати у незвичній обстановці з тієї причини, що у Будинку рад, який був оточений кордоном із бійців військової частини МНС, уже дві доби марно шукали вибухові пристрої, про наявність яких регулярно хтось інформував. Однак ні у кого із жителів обласного центру не виникало сумнівів, що депутати пожертвували своєю законною сесійною залою, аби не допустити повторного встановлення на майдані наметів учасників акції «Україна без Кучми».

Серед журналістів поширювалися припущення: або в Україні готується введення надзвичайного стану, або планується кампанія проти міського голови Кіровограда Олександра Нікуліна, котрий попри все не забороняє проводити у місті заходи активістам акції «Україна без Кучми».

Деяку ясність вніс перший секретар обкому СПУ Микола Садовий, який повідомив, що Ленінський районний суд міста заборонив проведення акцій на площі імені Кірова у зв'язку із поданням міськсанепідемстанції про недотримання санітарних норм. До речі, ні до кого з учасників пікету міськсанепідемстанція претензій не заявляла.

Другого дня зранку керівники обласних організацій СПУ, КПУ, «Батьківщини», УСДП та ПРП звернулися до міського голови Олександра Нікуліна за повторним дозволом на встановлення наметів на площі імені Кірова. Міськвиконком такий дозвіл дав. Та у цей час площа вже була оточена військовими і міліцією і виявилася замінованою, як і приміщення облдержадміністрації, кафе «Юність» тощо. У такій обстановці зібралася на позачергове засідання сесія облради, про яку організатори не встигли навіть повідомити усіх депутатів.

На обіцяній прес-конференції голова облради Василь Сибірцев вибачився перед журналістами і перевів стрілку на депутатів, які чомусь вирішили скористатися регламентним правом на закрите засідання. Пояснюючи мотиви, якими керувалися депутати, Василь Сибірцев сказав, що, мовляв, приміщення не пристосоване для проведення сесії і журналістів ніде було розмістити. А його заступник Юрій Целих додав ще один аргумент: наявність сторонніх ускладнювала б процедуру підрахунку голосів під час голосування...

Василь Сибірцев запевнив, що нічого надсекретного на сесії не розглядалося і що її в жодному разі не можна назвати надзвичайною. Група занепокоєних соціально-політичним станом у Кіровограді депутатів із 29 осіб звернулася до голови облради з пропозицією провести позачергову сесію...

На порядок денний виносилося всього одне питання: «Про обмеження можливості виконання повноважень обласною радою та її органами». За рішенням сесії голові обласної ради дозволено звертатися до суду «щодо визнання незаконними актів місцевих органів виконавчої влади, які обмежують можливості виконання повноважень обласною радою та її органами», а також «тимчасово до квітня 2001 року обмежити проведення акцій... на площі імені Кірова і прилеглих до неї вулицях...»

Журналісти поцікавилися, чи відбулися подібні сесії в інших областях? Василь Сибірцев відповів: «Ні». Невдовзі голову облради викликали до телефону. Повернувшись, Василь Сибірцев пояснив, що доповів Верховній Раді про проведення сесії.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

P. S. Учасники акції «Україна без Кучми» поставили намети біля Кіровоградського міськвиконкому. Тепер лишається чекати, коли й це приміщення оголосять «замінованим»...

Призначення

Експерименти — в життя!

(Початок на 1-й стор.).

«Криворіжсталі» «простили» усі учорашні борги і надали неабиякі пільги, стягуючи останнім часом податки в межах 9—15 відсотків від прибутків.

Практично усі підприємства гірничо-металургійного комплексу, допущені до цього експерименту, торік «фантастично» покращили свої показники. Що й дозволило тлумачити експеримент як «елементарну й прийнятну модель тих відносин між державою і її промисловим потенціалом, який і повинен бути». Іншими словами, досить мати в Україні нормальні податкові та інші ринково-економічні закони, і ніякі експерименти тоді не потрібні.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Замість мітингу — зустріч із депутатами

Минулої суботи у Дніпропетровську в парку ім. Глоби народним депутатам України заважали зустрічатися з виборцями. Мікрофонами чи мегафонами користуватися зась, а ось бензопили гули й торохтіли поряд на повну силу. Барикадами з обрізаних гілок відгородилися від людей не лише тут, а й на всіх майданах міста, де ініціатори акції «За Україну без Кучми» намагалися влаштовувати свої пікети. І зустріч з депутатами відбулася тільки навзамін мітингу, який так і не дозволили проводити. Причину знайшли також надто «оригінальну»: ніби щоб уникнути загрози антисанітарії.

Кількасот людей, вислухавши депутатів-комуністів, несподівано під прапором Соцпартії і скандуючи «Геть Кучму», стихійно рушили до центру міста. Дві спроби зупинити їх не увінчалися успіхом. А учасники зустрічі від крайової організації Українського народного руху та партії «Собор», які не пристали до пішого походу, відіслали тим часом на ім'я Президента телеграму про те, що у Дніпропетровську безкарно порушують конституційні права народу. І їм не заперечили, що не праві.

Власна інформація.

Щоб промінь не обірвався в тунелі

Суб'єктивна думка оглядача

Спочатку про особисте. Майже інтимне. У мене з'явився прихильник. Точніше, в «моєї журналістської мужності». Прихильник — не рядовий читач. Ясновидець. Він бачив, як промінь мого астрального тіла обривається в чорному тунелі. Після повнішого «трансу» тунель набирав чітких рис під'їзду. Неосвітленого. Тут, на цьому «лобному» місці, моєму променю «світила» безповоротна темрява. Якщо буду обачніша і писатиму про щось інше — хіба мало тем у газеті? — в «астрального тіла» з'являвся шанс ще трохи затриматися на цій грішній землі.

Невідомий прихильник у телефонних сеансах уболівав так настирливо, що навіть моє розчулене вухо вловило грозливий тон «ясновачення». А потім... Мій доброзичливець помилився: в під'їзді «промінь» не згас. Спроба його обірвати чомусь сама обірвалася «мирно»: побажанням, чим я повинна цікавитися... Можливо, мені дали ще один шанс «проявити обачливість». Можливо, напередодні парламентських слухань «про повну свободу слова» й аналогічні дебати у Страсбурзі пригоди з «астральним тілом» знімалися з порядку денного...

Шкода, що мій «шанувальник» зник за горизонтом. Я скучила за його трохи скрипучим голосом. І з радістю поділилася б своїми творчими планами. Не знаю, звідки він «ясно бачив». Чи мав на плечах погони і скільки зірок «заглиблювалося» у телепатичний транс. Де, на якій вулиці, краще складають прогнози. Хоча наперед переконана, що на академіка Богомольця, Різницькій і Володимирській у штатному розкладі «ясновидців» «бути не може». Звідти не стежать, як відомо, за народними депутатами і не переслідують журналістів. Там, навпаки, нас леліють і люблять. Тому зізнаюся усім гарантам наших ще світлих «астральних тіл»: я нікому нічого не винна. Навіть податковій інспекції. Дорогу переходжу в належних місцях і тільки на зелений сигнал світлофора. У мене міцні нерви, скептичне ставлення до екстрасенсів і непогане здоров'я. Великий запас друзів і лампочок для під'їзду. А головне, широкий, хоча, можливо, й не дуже обачний вибір цікавих і актуальних тем. Про особисте — все. Переходимо до основного.

Хоча в «касетній» історії взагалі багато суб'єктивних факторів. Від слів журналістів до дій гостей президентського дивана. Якщо майор Мельниченко справді з власної ініціативи завантажив чіпи свого диктофона відомою і ще не відомою інформацією, він розсекретив не просто «ідеї держави», а підштовхнув до ініціатив широкі кола громадськості. В особі різноманітних відомств і напівсонних об'єднань.

Наприклад, Національна рада з телебачення і радіомовлення раптом згадує, що закінчився термін ліцензії радіо «Континент», на хвилях якого нині ретранслюються інформаційні блоки українських програм «Бі-бі-сі», «Німецької хвилі», «Голосу Америки». І виявляє ініціативу виставити на торги частоту 100,9 FM. Ідея більш ніж «своєчасна» — якраз перед минулими слуханнями «українського питання» у Раді Європи, яку й так «зашкалює» від новин про стан свободи слова в нашій державі. Звичайно, «ініціатори» відразу схопилися і пояснили, що ніякого підкопу під опозиційну хвилю немає. Голова Нацради Борис Холод навіть запевнив, що «питання ліцензування радіостанції «Континент» буде розглянуто згідно із законодавством, у пріоритетному порядку... І якщо документи відповідатимуть вимогам нормативних актів». Керівник «Континенту» (до речі, тут колись працював Георгій Гонгадзе) Сергій Шолох не без сарказму уточнює: його радіостанції уже двічі відмовляли в прийомі документів — «то папір жовтого кольору, то потрібно документи покласти в гарну папочку...». Припустимо, знайдеться незаймано білий папір, а на «папочку» скинуться всі слухачі «Континенту».

(Закінчення на 16-й стор.).

Нові цінники для промисловості

Коментар

Національна комісія з регулювання електроенергетики (НКРЕ) прийняла рішення про підвищення тарифів на послуги Київ-, Харків-, Вінниця-, Прикарпаття-, Кіровоград-, Черкаси- і Херсонобленерго. Мало хто сумнівається, що за цим варто очікувати подорожчання роздрібних тарифів на електроенергію для промислових споживачів.

Це й зрозуміло. Усі пам'ятають, що адміністративне підвищення тарифів на послуги обленерго наприкінці минулого року спричинило подорожчання електроенергії для аграріїв приблизно на копійку за кіловат-годину. У лютому, до речі, їм доведеться вже сплачувати в середньому на півтори копійки більше (від 16,58 до 17,25 копійки за 1 кВт-год).

Відтепер мусить миритися з подорожчанням енергозрідбу і промисловість. Хтось в НКРЕ вже підрахував, що найістотніше ціни на електроенергію зростуть для середніх і малих підприємств та населення Вінниччини — на 12,6 відсотка, а, мовляв, стратегічно важливим підприємствам особливо хвилюватися нема чого. Проте причин для занепокоєння більш ніж достатньо. Бо очевидно, що грунтовної методології ціноутворення в енергетиці на сьогодні немає. В Міністерстві палива та енергетики, наприклад, стверджують, що рентабельність зберігає лише 20 відсотків наявних тарифів на послуги обленерго. А якщо так, то періодичне їх підвищення можна обумовлювати будь-якими факторами. Від появи в уряді нового куратора паливно-енергетичного сектора — до потреби виправити фінансове становище приватизованих або тих обленерго, що очікують приватизації. Тим паче, що НКРЕ до часу розгляду тарифної політики на засіданні уряду 31 січня від будь-яких коментарів з цього приводу ухиляється. Щоправда населення «пора-дували» нарахуванням ПДВ.

Коментарі, утім, хоч і важлива річ, але другорядна. Бо зростання роздрібних тарифів на електроенергію у промисловості потягне за собою коли не подорожчання продукції, то посилення системи непрямого бюджетного фінансування стратегічно важливих підприємств.

Сергій ВЛАД.

Акції

Свято єдності й краси

Всеукраїнським молодіжним святом «Новий рік вітає тисячоліття» закінчилася низка заходів, присвячених приходу мілленіуму.

Організоване Державним комітетом молодіжної політики, спорту і туризму України, Українським національним комітетом молодіжних організацій воно зібрало під дахом столичного Палацу спорту понад шість тисяч юнаків та дівчат з усіх регіонів України.

Як і належить заходу національного рівня, було досить цікаво. Виступи «зірок» та «астероїдів» української популярної музики, провідних молодих спортсменів, лазерне шоу... Хто зміг пробратися через кордони міліції до майданчика — танцював. Менш розторопним довелося мерзнути на своїх місцях. Проте це, як і відсутність пива в буфеті, жодним чином не вплинуло на настрій.

Із привітанням до молоді виступив дворазовий олімпійський чемпіон, голова Комітету з молодіжної політики, спорту та туризму Верховної Ради України Валерій Борзов.

Вл. інф.

Затонуло судно «Пам'ять Меркурія»

Катастрофа

Українське пасажирське судно «Пам'ять Меркурія» затонуло в Чорному морі, у міжнародних водах, приблизно за 200 кілометрів від румунського берега. Як повідомляють інформагентства, теплохід з 25 пасажирами-«човниками» та 26 членами екіпажу прямував зі Стамбула до Євпаторії.

На нинішній момент, за даними МНС України, у різних частинах акваторії Чорного моря, на відстані 150—200 км від Севастополя, знайдено кілька плотів та мотобот з 46 особами, 14 із яких загиблі. Доля 5 чоловік залишається невідомою.

Від капітана, який залишився живим, стало відомо, що судно затонуло ще в п'ятницю о 18 годині 52 хвилини. Як повідомили в Державному координаційному центрі реагування на надзвичайні ситуації на водних об'єктах, ведуться рятувальні роботи. До них залучено 4 судна і літак.

Фото УНІАН.

Інспектор на дорозі — не для збирання штрафів

Актуальне інтерв'ю

«ГУ» обіцяв детально ознайомити читачів з думкою працівників державтоінспекції про законопроект «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення правил дорожнього руху». Слово тримаємо. На запитання нашого кореспондента відповідає начальник УДАІ МВС України Олександр МІЛЕНІН.

— Олександре Леонідовичу, автори проекту, до речі, прийнятого Верховною Радою в першому читанні, але так і не розглянутого, як очікувалося, на минулій сесії у другому, переконують громадськість у тому, що закон сприятиме активній боротьбі з корупцією серед ваших підлеглих.

— Вважаю, в нас достатньо інших законів і внутрішніх резервів, щоб приборкати хабарництво. Хочу повторити не раз сказане: інспектор стоїть на дорозі не для того, щоб карати, і тим паче не задля власного збагачення. З такими у нас розмова дуже коротка, і в цьому вже переконалися громадяни, які звернулися з обгрунтованими скаргами на дії людини із жезлом.

— У законопроекті є кілька положень, що їх вочевидь підтримують власники автотранспортних засобів. Скажімо, пропоновано в 1,3—2 рази знизити розміри штрафів за деякі порушення, а за дрібні — взагалі рекомендовано не карати. Скажімо, за перевищення швидкості менш як на 20 км/год.

— Справді, заманливі пропозиції. Але... Суворо дотримуючись ПДР кожний водій узагалі може уникнути штрафів і всіляких неприємностей. Законослухняний громадянин не повинен спілкуватися з інспектором, окрім випадків, коли потрібна допомога. Отож ці торги за зменшення розмірів штрафів — справжній популізм. А щодо перевищення швидкості, то сьогодні це одне з найпоширеніших порушень. І якщо послабити вимоги, лихварів на дорогах стане значно більше. А сьогодні, зазначте, в Україні за добу відбувається 200 тисяч правопорушень, тобто майже 14 за хвилину...

— Їх і покликаний припиняти, фіксувати працівник ДАІ. Але склалася, на думку водіїв, ненормальна ситуація, коли інспектор водночас є дізнавачем, прокурором, суддею і касиром. Тому автори згаданого проекту пропонують залишити за міліціонером право складати протокол про порушення ПДР, а за судом — надавати можливість роздавати кожній сиротині по свитині.

— Спочатку запитаємо: чи готові наші суди розглядати такі адміністративні справи? Шість років тому ми проводили експеримент: у порушника вилучали посвідчення, яке повертали після сплати штрафу, але в ощадкасі. Ось коли були умови для поборів: водій ладен був сплатити вдвічі більше, аби тільки не штовхатися в чергах у банку і ДАІ. Тож постає друге запитання: чи готовий громадянин до тривалих судових розглядів і чи не провокуватиме він наших співробітників на хабарі замість, скажімо, усного попередження?

— Ваша, Олександре Леонідовичу, позиція щодо цього збігається з думкою значної частини власників автомотозасобів. Але вони вкрай негативно ставляться до того, що інспектори ДАІ знімають номерні знаки, відбуксировують машини на штрафні майданчики, забирають документи...

— То, може, ви скажете, як охоронець порядку має реагувати на п'яного водія? Чекати на рішення суду? Адже на дорогах трапляються ситуації, коли для забезпечення порядку, безпеки людей потрібно вживати екстрених заходів. До речі, за рубежем не панькаються із зухвалими і небезпечними порушниками, та й у нас документи і машини тимчасово вилучають саме в такої категорії. Чи є без вини покарані? Тоді ми маємо про це знати.

— Судячи з реакції наших читачів на передбачувані зміни Адміністративного кодексу, вони побоюються своєрідної помсти автоінспекторів за відібране право бути суддею і касиром. Маю на увазі їхню активізацію щодо записів до талону попереджень. Упродовж короткого часу принциповий міліціонер може зафіксувати нехтування водієм залізничного переїзду, пішоходів або знаку «Стоп». Довести його неправоту досить проблематично. Отже, неминуче перескладання іспиту з ПДР. Щоб уникнути цього, порушник намагається «спокусити» працівника купюрою.

— Гадаю, побоювання безпідставні, оскільки дії інспектора можна оскаржити. І сам факт оскарження не на користь моїх колег.

Іван ІЛЛЯШ.

У номер

Рівне

Табу на грип

У Рівному згідно з розпорядженням міського голови Віктора Чайки введено карантин у школах, заборонено проведення масових заходів. Щоб запобігти поширенню захворювання на грип та ГРЗ.

Десятиденні вимушені канікули, не виключено, будуть подовжені: не в усіх школах обласного центру забезпечено належний температурний режим. А вчителям за час вимушеної бездіяльності обіцяно сплатити дві третини від зарплати.

Одним абзацом

■ Через крадіжки дроту торік на Рівненщині перестало працювати 3 тисячі радіоточок. Для відновлення їх роботи потрібно близько 1 мільйона гривень.

■ Гільдію представників центральних засобів масової інформації створено в Кіровограді. Нове журналістське об'єднання має на меті сприяти об'єктивному, незалежному від точки зору владних структур, висвітленню соціальних, економічних, політичних процесів, що відбуваються в області, у всеукраїнських виданнях. А також надавати посильну допомогу представникам місцевих ЗМІ в разі тиску на них з боку адміністративних органів.

■ Мешканець села Діміно Новоукраїнського району Кіровоградської області помер у лікарні з попереднім діагнозом: дифтерія. В осередку захворювання фахівці районної санепідемстанції проводять відповідні протиепідемічні заходи, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Ніхто не загинув. Ан–70 відновленню не підлягає

Учора до Омська прибула урядова комісія з розслідування причин суботньої аварії дослідного військово-транспортного літака Ан-70. Комісію очолює представник керівництва Російського авіаційно-космічного агентства Валерій Воскобойників. У її роботі беруть участь співробітники ФСБ, прокуратури та транспортної міліції. Вивчають три основні версії: несправність двигунів, кристалізація палива та злий замір.

За даними «ГУ», в Омську вже перебувають 38 українських експертів і 15 представників російських авіаційних служб. Нагадаємо, що єдиний дослідний зразок Ан-70, який належить Київському АНТК імені Антонова, летів за маршрутом Київ—Омськ—Якутськ. У Якутії він мав пройти льотні випробування за умов низьких температур. 27 січня літак здійснив посадку в аеропорту Омська для дозаправлення. Вранці того самого дня «сімдесятка» злетіла, однак за кілька секунд упала на засніжене поле і, утворивши глибокий слід, зупинилася за 660 метрів від бетонної смуги.

Унаслідок аварії ніхто не загинув. Десятеро осіб постраждали, вісім із них — доставлено в лікарню, повідомляє агентство «РИА-Новости». Один із потерпілих у тяжкому стані. Ан-70, найімовірніше, відновленню не підлягає.

Літак отримав серйозні ушкодження, його фюзеляж переломився навпіл. Лише за щасливим збігом обставин він не врізався у бетонні стовпи огороджень аеропорту і не загорівся — у баках було 38 тонн гасу.

Аварія Ан-70 в Омську не позначиться на подальшому розвиткові програми серійного виробництва цієї нової машини, заявили в Київському конструкторському бюро імені Антонова.

Україна має намір демонтувати літак і вивезти його частинами спеціальним рейсом Ан-124 «Руслан» до Києва. Тут уже готовий новий корпус, де розмістять вцілілі агрегати і спробують довести випробування до кінця. Нині фахівці можуть стверджувати лише те, що літак відновленню не підлягає.

Головний конструктор і спеціалісти АНТК ім. Антонова також мають намір побувати в омській міськлікарні, де в тяжкому стані перебуває провідний інженер-конструктор Анатолій Загуменний. Він дістав черепно-мозкову травму й досі непритомний.

Яна СТАДІЛЬНА.

Кам'яна гостя

Водохреще нагадало про деякі дати. І вони, і свято пов'язані з праматір'ю багатьох українців княгинею Ольгою, що її літописець Нестор порівнював із зорею — провісницею сходу християнства. Незабаром виповнться 1045 років від знаменитої поїздки княгині на переговори з імператором Константинополя про хрещення Русі. А ще — 90 років освячення багатофігурного пам'ятника Ользі у Києві. Пам'ятник було знесено після революції й відновлено кілька років тому біля Михайлівського собору.

Відрадно усвідомлювати, що твоя свята — реальна людина з контрастною вдачею. Друге встановлення пам'ятника роботи Кавалерідзе з боковими постатями Андрія Первозванного, Кирила та Мефодія — чергова данина матріархату, закладеному в українській ментальності та викликаному довгою вервецею воєн. Недарма Києвом розкидано чимало переважно здоровезних кам'яних та металевих жінок, наділених однаково суворим поглядом. Незабаром, кажуть, на центральному майдані виросте ще одна...

Якщо рахувати від періоду правління великої княгині, матріархату вже десять століть. Це явище можна тлумачити як історичну вимушеність, що не має нічого спільного з фемінізацією суспільства. До феміністок можна не ставитися серйозно через утопічність їхніх воззрінь. Зовсім інше — колективна звичка до матріархального. Так би мовити, едіпів комплекс державного масштабу.

Роздивляючись Ольгу-пам'ятник, вловлюєш, що власне жіночого автор замало. Вона — як описаний Платоном Андрогін, істота, що не знає поділу на статі. У такому погляді на нашу героїню немає нічого крамольного: мутація статі в даному разі — питання влади духовної.

У чомусь ця влада — явно з перевагами жіночих якостей, у чомусь — чоловічих. В історичних характеристиках Ольги присутні такі слова, як врода, хитрість, мудрість, жорстокість (даруйте, жіночого роду — і за суттю також), упертий норов, чоловічий розум, державний діяч, воїн (рід протилежний). До чого, зрештою, ведуть ці роздуми на папері? Усе дуже просто: особистість такого порядку —поза статтю.

Її цілісний у хроніках образ насправді часом не витримував випробування на цілісність. З непокірними древлянами Ольга розправлялася вельми по-язичницьки: і за методами, і за символікою засобів — голуби, горобці, вогонь... У вчинках тієї, яка так прагнула християнства, присутнє чуже для нього месництво: як відомо, суто особистого характеру — мстилася за чоловіка. Але об'єктивно державного — збирала землю.

Зрештою, її прагнення єдиної віри для своєї землі було деякою мірою зумовлене й вистражданою потребою в єдиній системі, що узгодить між собою владу та підвладних. Своє прагнення княгиня київська щокроку підтверджувала діяннями, частина яких і призвела до її канонізації (до лику святих Ольгу було приєднано п'ятою). Внутрішні державні реформи, у тому числі регламентація феодальної повинності, переговори з іноземними правителями, у тому числі — про хрещення Русі, а отже, розширення міжнародних зв'язків, спорудження церкви святої Софії поблизу Золотих воріт — неповний перелік Ольжиних заслуг. Про них повніше розповідає «Повість временних літ».

На чому Нестор особливо не зосереджується, так це на її жертвуванні особистим життям і пов'язаній з цим трагедії душі. Утім, для державної людини — це норма. Втратила чоловіка. Обпікшися цим горем, інтригами оточення, змушена була хитро відмовляти чужоземцям. Син Святослав її не розумів. Не знаю, чи можна вважати компенсацією за нерозуміння те, що згодом за нею та її онуком Володимиром підуть мільйони?..

Інакше не зберігалася б досі у Софійському соборі її гробниця. Та й, зрозуміло, без Ольги не було б і собору.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Йому подобається спати на стелі

Леонідові КАДЕНЮКУ — 50!

Він — перший космонавт незалежної України. Шістнадцять діб провів у навколоземному просторі на американському кораблі «Шаттл» у складі міжнародного екіпажу, вписавши своє ім'я в історію людського поступу. Це —лицьовий бік долі. А народився Леонід 28 січня 1951 року в селі Клішківці Хотинського району Чернівецької області в родині учителів. Батько, колишній розвідник, фронтовик, рано пішов із життя. Мати живе в рідному селі. Майже поруч, в обласному центрі, проживає брат Леоніда. Ще один брат, близнюк, живе в Москві. Дружина в Леоніда — викладач англійської мови. Два сини. Старший став військовим. Може, стане, як батько, генералом? Та генеральські зірки не падають з неба.

Сільські діти пізнають філософію буття ще змалку. Повоєнні роки на Буковині — «зеленій гілці України» — були важкими для людей. Не оминули труднощі і родину, де підростав Леонід. У шість років він побачив фільм про льотчика Олексія Маресьєва, і з'явився потяг до неба, до зірок. А тут ще історичний прорив у космос Юрія Гагаріна. На той час Леоніду було десять років. І він захотів стати таким, як перший космонавт. Знав: треба відмінно вчитися, займатися спортом. Та ще й безліч роботи вдома на полі. Підростав — і все намічене крок за кроком здійснював. Уже у двадцять років закінчив вищу авіаційну школу в Чернігові. У 1976 році Леоніда відібрано до загону космонавтів Союзу РСР. Закінчив Центр підготовки льотчиків-випробувачів. Літав на літаках більш як 50 типів і модифікацій. Став льотчиком-випробувачем 1-го класу. За час підготовки до космічних польотів став фахівцем з проведення наукових експериментів на борту космічних літальних апаратів у найрізноманітніших галузях науки: біології, медицини, екології, метеорології, геології, дослідженні природних ресурсів Землі з космосу, астрономії, геоботаніки, технології матеріалів, астрофізики.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У 1989 році закінчив Московський авіаінститут, здобувши інженерну освіту. Потім пройшов інженерну та льотну підготовку за програмою «Буран». Далі, як командир корабля «Союз», «Союз ТМ», вивчав орбітальну станцію «Салют», частково орбітальний комплекс «Мир», готувався за програмою «Шаттл». І з таким навантаженням Леонід Каденюк завжди був «спокійним, скромним, комунікабельним. Характерні риси —порядність, сумлінне ставлення до будь-якого доручення. Безвідмовний, коли треба допомогти товаришам». Це — слова зі службової характеристики.

Начебто все є: любима робота, повага друзів. Та Леонід робить ще один крок, і дуже важливий. Дізнавшись, що український космонавт полетить у космос на американському кораблі, він вирішує стати космонавтом Національного космічного агентства України. 1995 року, несподівано для конкурентів, а їх було понад 50 чоловік, Леонід виборов конкурс серед українських космонавтів для одіссеї на «Шатлі». Потім уже, коли пристрасті вщухли, всім стало зрозуміло: він чесно переміг, як професіонал. І вже в 1996 році Каденюк працює у Національній академії наук України старшим науковим співробітником. Того ж року його призначено спеціалістом з корисного навантаження на борту «Колумбії».

Почалась напружена підготовка в космічному центрі Джонсона. Мабуть, потрібен був час на адаптацію, пристосування до нових умов?

«Ні, — згадує Леонід Каденюк. — Ставлення до нас із Ярославом Пустовим, моїм дублером, було по-діловому доброзичливим. Ми напрочуд швидко і без усякого тертя влилися в уже підібраний екіпаж «Шаттла» і працювали разом. До того ж, командир Кевін Крігел, пілоти Стів Ліндзі і Уїнстон Скотт виявилися такими ж професіоналами, льотчиками-випробувачами, як і я».

— А з ким з екіпажу ви подружилися?

— Мені приємно було літати на літаках удвох із Кевіном Крігелом. Дружили сім'ями, бували вдома один в одного. А коли 19 листопада стартували (а це завжди дуже відповідальні хвилини), я відчував підтримку всіх членів екіпажу.

— Під час космічної експедиції що було для вас найскладнішим?

— Старт і вихід на орбіту, коли відчуваєш надзвичайне перевантаження, а потім переходиш у стан невагомості. І все це за лічені хвилини. Організму людини важко адаптуватися. А я, завдяки гарній підготовці, вже за дві години після старту почав свою роботу — біологічний експеримент у космосі.

— У вас там були і години дозвілля?

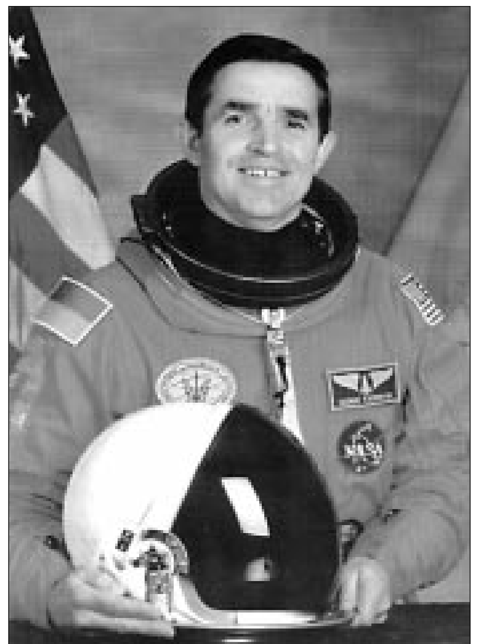
— До спілкування й відпочинку в космосі екіпаж готувався ще на Землі, і кожен узяв у подорож найдорожче для себе. Зі мною в польоті було наше синьо-жовте знамено, Шевченків «Кобзар», касети з записами пісень Д. Гнатюка, А. Солов'яненка, П. Дворського, С. Ротару, Н. Яремчука, І. Бобула, Л. Сандулеси, а також капсула із землею з батьківського обійстя. На кораблі передбачено спеціальні спальні місця, але їх чомусь виявилось чотири, а нас було шестеро. То ми з командиром шукали місця самі. Він влаштувувався на верхній палубі, а мені подобалося спати на стіні, іноді на стелі.

— Вам сподобалась космічна кухня?

— Ще під час підготовки до польоту всім нам надали можливість вибрати, і кожен відзначив у переліку страв те, що йому подобається. Отож меню я собі сам склав, і воно мені дуже подобалось.

— Там, у космосі, вас більше хвилювали проблеми глобальні чи звичайні, житейські?

— Все залежало від настрою. Коли в серці, образно кажучи, співали солов'ї, думав про маленьку планету Земля. А вона саме такою проглядалася з ілюмінатора нашого корабля. І хотілося вголос крикнути від захоплення: яка ж ти красива! Слід жити в мирі та злагоді, берегти Землю. А ми поки що створюємо нові проблеми, насамперед екологічні. І породжують їх люди, діючи всупереч природі, беручи від неї значно більше, ніж вона може дати. Та й між людьми немає ідеальних стосунків. Отже, треба шукати оптимальний шлях життя землян. Адже суть земної цивілізації — у постійному її вдосконаленні.

— В існування позаземних цивілізацій ви вірите?

— Так. Але щоб остаточно переконатися в існуванні інопланетян, мені, як справжньому українцеві, треба їх побачити, та й бажано було б поспілкуватися. Може, така можливість з часом буде. Зірок у Галактиці мільярди. Тож логічним є висновок, що повинні бути й цивілізації. Земля не може бути винятком. На жаль, сьогодні здійснити експедиції до зірок Галактики людство ще не в змозі, адже до найближчої зірки, не враховуючи нашого Сонця, треба летіти на швидкості світла, а це майже триста тисяч кілометрів на секунду. І летіти треба більш ніж чотири роки. А ось висадити людей на Марсі чи Венері — це перспектива вже найближчих років.

— Це перспектива і для українських космонавтів?

— Безперечно. Україна входить до клубу космічних держав світу. У нас потужний науково-технічний потенціал, є всесвітньовідомі ракетоносії «Зеніт» та «Циклон». Ми — постійні партнери багатьох міжнародних космічних програм, і в нашої космонавтики велике майбутнє.

Ігор КУЛІНІЧЕНКО.

Треба шукати оптимальний шлях життя землян

Так і будемо жити?

Навряд чи знайдеться в Україні людина, котру не схвилювала б трагічна доля журналіста Георгія Гонгадзе і його родини. На всіх нас війнуло холодком далеких і, здавалося, навічно минулих 30-х років. Усі, хто вголос, а хто про себе, задаються питанням: як могло таке трапитися в суверенній Україні і хто винен у цій трагедії? Намагання отримати відповіді зумовило слухання «справи Гонгадзе» у Верховній Раді і навіть спричинило багатотисячні маніфестації. По суті, в Україні здетоновано політичну кризу.

Здавалося, настав час істини і прозріння. А ще —каяття і очищення від гріха. На жаль, нічого цього не відбувається і саме це змусило взятися за перо. Безпосереднім приводом стали телеінтерв'ю трьох згорьованих студентів, яким, начебто, недоплатили за участь у маніфестації «Україна без Кучми». Мене вразило насамперед те, що студентська молодь, виявляється, бере участь у політичних маніфестаціях не за переконання, а за гроші. Мотивація трьох молодиків просто обеззброююча: «Ми бідні і хочемо їсти». Звичайно, голодні студенти не прикрашають нашу державу, але ж як впала мораль. У мої студентські часи, також не надто ситі, ми заробляли на їжу розвантажуванням вагонів і барж з рибопродуктами, фруктами і овочами, працювали так званими «нічними директорами», тобто сторожами, кочегарили тощо. Чому ж сьогодні молодь шукає такого легкого хліба, що ладна закладати за це навіть душу?

Ким стануть ці хлопці в недалекому майбутньому? Швидше за все, аморальними циніками, торговцями совістю. Зрештою, один із них таким уже є. Нітрохи не ніяковіючи перед камерою, він не виключив, що в майбутньому зароблятиме гроші аналогічним чином. І якщо платитимуть сповна, то, напевно, мовчатиме. А нині причиною обурення його і колег було не те, що їх втягнули в акцію, а те, що ошукали матеріально. Про ставлення молодих людей до ситуації, коли у вільній і, здавалось би, демократичній країні вбивають народних депутатів, журналістів, знищують опозиційні засоби масової інформації, в цих телеінтерв'ю не йшлося.

Не ощасливила журналістка аудиторію і розповіддю про контрманіфестацію «Україна з Кучмою», яка також складалася з тієї таки студентської молоді. Ця контрманіфестація базувалася не на волонтерстві, а на адміністративному ресурсі керівництва ряду престижних вузів Києва. Студентів знімали з лекцій ректори і декани. Можливо, і тут були ображені недоплатою «позаурочних», але хто ж їм надасть трибуну для відповідних саморозвінчувань.

Не думаю, що усі молоді люди, які вийшли на грудневі протестні маніфестації, зробили це винятково з меркантильних міркувань, але витримати випробування на громадську зрілість у цілому їм не вдалося. А шкода. Молодь мусила б зрозуміти, що йдеться, насамперед, про її майбутнє.

Ще гірше показала себе у цих подіях виконавча влада, зокрема так звані силовики і Генпрокуратура. Справа журналіста Гонгадзе, незалежно від того, хто причетний до його зникнення, провадиться так непрофесійно, втаємничено від громадськості і сім'ї (дружині показали труп для опізнання тільки через два місяці після його виявлення), що у людей мимоволі виникає думка: «Без участі бійців невидимого фронту тут не обійшлося».

А чого варті заяви міністрів і Генпрокурора у стінах парламенту і поза ним?! Один із них стверджує, що ідентифікувати обезголовлений труп, знайдений у таращанському лісі, важко хоч би тому, що в Україні щоденно виявляють до восьми таких трупів. Нічого собі зізнання! Другий, оговтавшись від шоку, якого зазнав у стінах Верховної Ради, раптом заявляє: «А ви самі (депутати — **П. Т.**) хіба чисті? При цьому додає, що добре знає, хто з депутатів має триповерхові маєтки тут, в Україні, й інвалютні рахунки там, на Заході. Отже, зміст заяви недвозначний: «Я вас покриваю, а ви мене здаєте.» Третій у кращих традиціях барона Мюнхгаузена розповідає громадськості байки, що до нього приходили знайомі журналіста Гонгадзе і засвідчили, що бачили його у перуці вже після того, як було знайдено таращанський труп. Четвертий клянеться, що митний шмон народних депутатів вчинили бориспільські митники на свій розсуд, ніхто їм такої вказівки не давав і тепер вони вже звільнені з роботи. Дуже швидко з'ясувалося, що це не так.

Скажіть, будь ласка, хіба можна після таких заяв обіймати ключові урядові посади? Хіба це морально? незалежно від «справи Гонгадзе», кожне з тих зізнань тягне щонайменше на відставку. Ваші непрофесіоналізм і безвідповідальність спричинили політичну кризу в Україні, кинули тінь на Президента. Хіба цього мало для відставки?

Тим часом перші особи держави демонструють у цій кризовій ситуації незбагненну нерішучість. Президент заявляє, що він готовий виконати волю парламенту і відправити у відставку керівників силових відомств, але тільки після того, як Прем'єр-міністр зробить щодо цього відповідні подання. За Конституцією, Президент може зробити це і самостійно. Прем'єр-міністр каже, що подання такого він робити не буде і що це, начебто, справа особистого сумління кожного з міністрів. Якщо відчувають, що не повною мірою справились із викликом драматичної ситуації, то мусять самі прийняти відповідні рішення. А силовики, принаймні один з них, на запитання, чи готовий він піти з посади, відповів: «Мене на неї поставив Президент і тільки він може з неї звільнити».

Ось і замкнулося коло кругової поруки. Усі чисті, усі благородні і ніхто не хоче брати на себе відповідальність, якщо не за трагічну долю Гонгадзе, то хоч би за політичну кризу в Україні, за її міжнародну ганьбу.

Складається враження, що крайніми хочуть зробити лише О. Мороза і його колег-депутатів. Їх звинувачують у надмірній політичній амбітності, намаганні підвищити свій рейтинг перед виборами до Верховної Ради, у розкачуванні човна тощо. Засоби масової інформації нав'язливо говорять про якусь «справу Мороза», хоча добре знають, що такої не існує. Відповідні натяки робить і Генеральна прокуратура. Прикро, що до цього неправедного хору додають свій голос і деякі колеги-депутати. Це аморально, панове-товариші.

Дістається від запопадливих журналістів і нашому суспільству. Якесь не таке воно у нас, коли так неадекватно реагує на зникнення Гонгадзе і піддається провокаційній агітації деструктивних сил. Боюся, що ми не заслуговуємо на таку журналістську атестацію. І реагуємо неадекватно, і піддаємося слабо. Це в США навіть президентський флірт може поставити на диби всю націю. А нас відстріл депутатів і журналістів не виводить із душевної рівноваги. Певно, саме за це влада називає свій народ розважливим та мудрим.

І все-таки, сподіваюся, що змістити акценти цієї драми, переконати громадськість у тому, що нічого екстраординарного в країні не відбувається, навряд чи вдасться. Адже як можна замовчати трагедію Георгія Гонгадзе і його сім'ї, як не згадати при цьому, що подібні явища стають трагічною нормою нашого життя. Кажуть, касети, які були оприлюднені у Верховній Раді, підроблені. Не знаю. Можливо. Але офіцер служби охорони М. Мельниченко є справжнім і з цим фактом доведеться рахуватися навіть нашій прокуратурі.

На закінчення ще кілька слів про журналістів. Я буквально шокований поведінкою більшості із представників «четвертої влади». Трапилася страшна трагедія з вашим колегою. Здавалось, елементарна цехова солідарність спонукала вас дружно вдарити на сполох, вимагати відкритого розгляду справи, покарання винних. Адже де гарантія, що подібне не трапиться, не дай, Бог, з кимось іще. Зрештою, якщо не вистачило на це у вас духу, то хоч би підтримали зусилля у цьому напрямі Верховної Ради. Ви ж, за незначним винятком, навалюєтеся не на зло, а на тих, хто це зло намагається викрити. Це вам належать вислови, що слухання «справи Гонгадзе» у Верховній Раді — дешевий спектакль, що народних обранців цікавить переважно смажене і що заради цього, начебто, вони тільки й ходять на свої засідання, та ще за гарні гроші. Це ви іменуєте політичну кризу просто «касетним скандалом».

Шановні журналісти, побійтеся Бога. Хіба можна так цинічно? Невже вас не відвідує природна думка, що у Верховній Раді є люди, які щиро перейнялися трагічною долею Георгія Гонгадзе і його родини? Хіба не можете збагнути, що коли б не було Верховної Ради, то не було б і «справи Гонгадзе». Про неї давно б забули. Верховна Рада заступилася за вашу честь і гідність, а виявилося, що ці поняття вам не дуже й знайомі. Бо інакше як могли ви відповісти на добро чорною невдячністю?

Журналістка, яка брала телеінтерв'ю в «ошуканих» студентів, кілька разів повторила запитання: «Хіба ж можна за 20 гривень продавати душу?» Інтонаційно звучало так, що її вразив не сам факт «продавання душі», а мізерна ціна.

Отже, ні очищення, ні прозріння не сталося. Які ще випробування мають бути послані на наші нещасні голови, аби нарешті зрозуміли, що так жити не можна?

Петро ТОЛОЧКО,
народний депутат України,
академік НАН України.

Хіба можна після таких заяв обіймати ключові посади?

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на спирт етиловий та алкогольні напої»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на спирт етиловий та алкогольні напої» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 23, ст.180) такі зміни:

1) у статті 1 цифри та слова

«2204 (крім 2204 10, 2204 30)	Вина виноградні натуральні, включаючи кріплені (з урахуванням статті 2 цього Закону)	0,8 грн. за 1 л	2 євро за 1 л
2204 10	Вина ігристі (газовані), шампанське: в тому числі шампанські вина, що містять у назві слово «Champagne»	1,6 грн. за 1 л 1,6 грн. за 1 л	3 євро за 1 л 10 євро за 1 л
2204 30	Інші сусла виноградні (в тому числі коньячні і шампанські виноматеріали)	0	0,05 євро за 1 л»

замінити цифрами та словами

«2204 (крім 2204 10, 2204 30, 2204 21 100, 2204 29 100)	Вина виноградні натуральні, включаючи кріплені (з урахуванням статті 2 цього Закону)	0,8 грн. за 1 л	2 євро за 1 л
2204 10	Вина ігристі, шампанське: в тому числі шампанські вина, що містять у назві слово «Champagne»	1,6 грн. за 1 л 1,6 грн. за 1 л	3 євро за 1 л 10 євро за 1 л
2204 21 100 2204 29 100	Вино газоване (за винятком зазначеного в субпозиції 2204 10)	1,6 грн. за 1 л	3 євро за 1 л
2204 30	Інші сусла виноградні (в тому числі коньячні і шампанські виноматеріали)	0	0,20 євро за 1 л»;

2) статтю 2 викласти в такій редакції:

«Стаття 2. Встановити тимчасово до 1 січня 2004 року ставки акцизного збору на такі товари, вироблені в Україні з вітчизняної сировини:

вина виноградні натуральні марочні та ординарні сухі (коди 2204 21 210 — 2204 21 290, 2204 29 210 — 2204 29 290) — 0,25 грн. за 1 літр;

вина виноградні натуральні марочні та ординарні кріплені (коди 2204 21 310 — 2204 21 590, 2204 29 310 — 2204 29 590) — 0,5 грн. за 1 літр;

виноматеріали, що реалізуються посередницьким організаціям і населенню, та виноматеріали, вироблені на підприємствах первинного виноробства для суб'єктів підприємницької діяльності, що не є виробниками виноробної сировини (винограду) (код 2204 30), крім підприємств вторинного виноробства, які використовують ці виноматеріали для виробництва готової продукції, — 1,0 грн. за 1 літр;

вермути та інші вина виноградні натуральні з добавкою рослинних або ароматичних екстрактів (код 2205) — 1,0 грн. за 1 літр;

вина плодово-ягідні (коди 2206 00 930, 2206 00 990) — 1,0 грн. за 1 літр»;

3) у статті 7 цифри та слова «1 січня 2001 року» замінити цифрами та словами «1 січня 2004 року», цифри та слова «1,5 грн.» замінити цифрами та словами «2,0 грн.»;

4) доповнити Закон новою статтею 7^1 такого змісту:

«Стаття 7^1. Встановити тимчасово до 1 січня 2002 року на вина ігристі, шампанське (код 2204 10) та вина газовані (коди 2204 21 100, 2204 29 100) ставку акцизного збору у розмірі 1 грн. за 1 літр».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2001 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 7 грудня 2000 року.
№ 2137-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 45 Закону України «Про Державний бюджет України на 2000 рік»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину четверту статті 45 Закону України «Про Державний бюджет України на 2000 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 14-15-16, ст.121, № 32, ст.258) після слів «Авіаційний науково-технічний комплекс імені О. К. Антонова» доповнити словами «та Харківське державне авіаційне виробниче підприємство».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 21 грудня 2000 року.
№ 2168-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. У пункті 1 розділу XI «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 46-47, ст. 403) слова і цифри «1 січня 2001 року» замінити на слова і цифри «1 квітня 2001 року».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2001 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 21 грудня 2000 року.
№ 2180-III.

Реформування оплати праці — актуальна вимога часу

Необхідність змін у цій сфері назріла

Зміни, які відбуваються в суспільстві, не можуть не зачіпати таку важливу сферу, як оплата праці. Голова Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та праці, член депутатської групи «Трудова Україна», голова партії «Солідарність жінок України» В. Гошовська небезпідставно вважає її чи не найважливішим чинником і соціальної, і економічної галузей. Тим паче що істотні недоліки в оплаті праці породжують низку болючих для суспільства проблем.

Необхідність змін у цій сфері назріла. Зумовлено це рядом обставин. За останні дев'ять років при зниженні ВВП у 2,4 разу, продуктивності праці —1,4 разу, зростання споживчих цін перевищило зростання номінальної заробітної плати у 3,8 разу. Реальна заробітна плата знизилася в 3,6 разу. Мало того, супроти наявності позитивних зрушень у зростанні ВВП на 5 відсотків, реальна заробітна плата за 10 місяців минулого року зменшилася на 7,9 відсотка. Взагалі рівень зростання доходів наших громадян і насамперед заробітної плати в 4 рази відстає від росту цін на споживчі товари й тарифи на послуги.

При цьому не спрацьовує механізм індексації грошових доходів населення, а витрати на її проведення в державний бюджет 2001 року не закладено. Вкрай низькою залишається питома вага оплати праці у ВВП.

Особливо критична ситуація, що підтверджують результати прийому виборців в округах членами депутатської групи «Трудова Україна», склалася з оплатою праці в агропромисловому комплексі. За терміном виплати село має найтривалішу заборгованість із зарплати серед усіх галузей економіки: більшій частині працівників сільського господарства зарплату не виплачено за півроку й більше. У цілому третина боргів у зарплаті — це борги селянам.

Розмір середньої зарплати працівників, зайнятих в сільському господарстві, залишається найнижчим в економіці — 101 гривня на місяць (у промисловості в цілому — 341 гривня). Заробітну плату селянам виплачують і погашають переважно в натуральній формі, а не грошима.

Викликає занепокоєння невиважена практика уряду підвищувати різного роду доходи громадян без відповідного фінансового забезпечення через бюджет, що обертається порожніми обіцянками або відвертою дискредитацією дій влади. Так сталося з підвищенням заробітної плати працівникам бюджетних установ, що практично знівелювало значимість кваліфікації працівника і призвело до того, що посадові оклади вчителя, лікаря, завідувачів бібліотек, інших закладів культури і зарплата прибиральниці стали однакові.

Законодавство з питань оплати праці потребує глибокого вдосконалення. Потрібен комплекс державних заходів, який би вивів виробничо-трудові відносини в сфері оплати праці на новий рівень. Саме таке завдання покликано вирішити запровадження Концепції про реформу оплати праці в Україні, підготовлену Кабінетом Міністрів.

Загалом концепцію можна оцінити позитивно, тому що в ній закладено механізм вдосконалення державного регулювання оплати праці, підвищення її ефективності. Водночас її експертна оцінка членами групи «Трудова Україна» свідчить, що неприпустимо обійдено увагою питання оплати праці на селі. Воно заслуговує окремого розділу, адже це специфічна сфера. Звернімо увагу хоча б на сільських трудівниць, які працюють 300 і більше днів на рік по 15 годин щодня за мізерну зарплату. «Солідарність жінок України» взагалі розцінює таке становище жінок як нестерпне.

Трансформаційні процеси зумовлюють і кардинальну зміну системи соціального захисту громадян, а з нею — запровадження нових механізмів та видів соціального страхування. Передбачається встановлення п'яти видів соціального страхування:

— на випадок безробіття;

— у зв'язку із тимчасовою втратою працездатності;

— від нещасних випадків на виробництві;

— пенсійного та медичного страхування;

— створення відповідних фондів.

Повноцінне запровадження всіх цих видів збільшить навантаження на фонд заробітної плати. Уже сьогодні навантаження на фонд оплати праці становить 37,5 %, а в подальшому воно досягне в окремих галузях 42,4 %. Це за того, що відрахування надходять до трьох фондів. Що буде завтра, коли додадуться фонди медичного та накопичувальні фонди пенсійного страхування? Потрібен аналіз того, як це відобразиться і на виробництві, і на заробітній платі, й на зайнятості населення в цілому. Комітет, який я очолюю, паралельно з фахівцями «Трудової України» веде роботу в цьому напрямі.

Ще однією новацією в системі соціального захисту можна вважати запровадження погодинної мінімальної заробітної плати, яка має на меті посилити ефективність використання робочого часу та сприяти створенню додаткових робочих місць.

Не чекаючи всеохоплюючого реформування, Комітет Верховної Ради з питань соціальної політики та праці активізував вирішення питання підвищення відповідальності за несвоєчасну виплату заробітної плати, оскільки проблема набула сильного загострення. Зокрема, у законодавчому порядку встановлено відповідальність за порушення термінів виплати зарплати: від стягнення штрафу до позбавлення волі на певний строк.

Розмір середньої зарплати працівників, зайнятих в сільському господарстві, залишається найнижчим в економіці — 101 гривня на місяць. Заробітну плату селянам виплачують і погашають переважно в натуральній формі, а не грошима.

Але це не означає, що з'явилася підстава зробити злочинцями всіх керівників підприємств та організацій, де є заборгованість у заробітній платі. Слід дуже відповідально розглядати кожний окремий випадок, хто винуватий в ситуації із заборгованістю, які об'єктивні обставини цього явища. Життя та практика покажуть, наскільки оптимальними були такі законодавчі зміни. Можливо, з часом доведеться їх коригувати.

Поки що на законодавчому рівні достатньо істотно захищено права працюючих громадян, а як буде діяти сам закон, значною мірою залежатиме від кожного. Адже демократія вимагає відповідального ставлення до законів не лише з боку влади, а й кожного громадянина.

Саме громадяни через створені громадські структури покликані здійснювати не лише контроль за діяльністю всіх гілок влади, але й виражати підтримку тим діям влади, які відповідають суспільним інтересам. Те, що і законодавча, і виконавча влада, і громадські організації спільно працюють над реформуванням заробітної плати, вселяє надію, що будуть прийняті виважені рішення в інтересах працюючих громадян.

За наполяганням комітету, яке було підтримане активом групи «Трудова Україна», у лютому 2001 року день уряду у Верховній Раді буде присвячений проблемам оплати праці. Ми сформували робочу групу із фахівців — представників різних міністерств та відомств — з тим, щоб попередньо проаналізувати стан виконання чинного законодавства щодо оплати праці безпосередньо на підприємствах всіх форм власності.

Комітет опрацьовує і буде розглянуто пропозиції про законодавче забезпечення реформи заробітної плати. Без сумніву, проблема реформування заробітної плати стане нинішнього року ключовою. І не лише тому, що заробітна плата є і залишатиметься основним джерелом доходів переважної частини населення. Кардинальні зміни в оплаті праці — це основа реального оздоровлення економіки, розширення внутрішнього ринку, створення передумов сталого зростання. Переконана, і в цьому знаходжу розуміння у своїх колег із депутатської групи «Трудова Україна», що це сфера співпраці гілок влади, яка здатна консолідувати всі політичні сили.

Валентина ГОШОВСЬКА,
народний депутат України,
член депутатської групи
«Трудова Україна»,
голоіва Комітету з питань
соціальної політики та праці.

Коли громадяни повірять в реформу?

Для розв'язання цих проблем потрібно небагато — політична воля Президента чи уряду

Як не прикро, але соціальна сфера в Україні, успадкована нами від колишньої соціалістичної планово-розподільчої системи, по суті, залишилась без змін. Це насамперед система оплати праці, пенсійне забезпечення, соціальне страхування, надання окремим категоріям населення пільг та компенсаційних виплат.

Президент України в 1994 році в своїй доповіді на засіданні Верховної Ради України «Шляхом радикальних економічних реформ» та в 2000 році в Посланні до Верховної Ради України «Україна: поступ у XXI століття. Стратегія економічного та соціального розвитку на 2000—2004 роки» наголосив на необхідності випереджаючого зростання вартості робочої сили в порівнянні із зростанням споживчих цін. І якнайшвидше розв'язання цього питання сприяло б прискоренню реформування не тільки економіки, а й соціальної сфери.

Але, як свідчать розрахунки, перевищення темпів зростання споживчих цін над темпами зростання номінальної заробітної плати в середньому з 1990 року по 1999 рік становило 3,28 разу, а до грудня 1999-го — відповідно 4,3 разу. Крім того, в структурі виробництва та розподілу валового суспільного (ВСП) та валового внутрішнього продукту (ВВП) оплата праці найманих працівників з 1990 по 1997 рік зменшилася відповідно на 4,2 та 5,5 відсотка, в тому числі заробітна плата — відповідно на 5,2 та 9 відсотків. Нарахування на оплату праці в фонди соціального страхування за цей період відповідно зросли на 1 та 3,5 відсотка.

Це призвело до зниження реальних доходів населення за вказаний період більш як на 70 відсотків. На стільки ж впало і виробництво товарів народного споживання.

На подальше зниження реальних доходів населення значно вплинув і перерозподіл витрат на житлово-комунальні послуги між державою і населенням за рахунок коштів останнього.

Через низьку ціну робочої сили і, як наслідок, низького рівня пенсійного забезпечення в державі від радянських часів залишилася розгалужена мережа надання окремим громадянам різного виду пільг та компенсаційних виплат. У минулому році Верховна Рада з подання Кабінету Міністрів призупинила чи взагалі ліквідувала значну кількість пільг для окремих категорій громадян. Вважаємо, що такий ліквідаційний підхід до питання пільг не додає владі авторитету.

В Україні вже не один рік активно провадиться робота з реформування пенсійного забезпечення на засадах соціального страхування. Але віз проблем з місця ані руш. Чому? А тому, що фондостворюючою величиною пенсійного забезпечення є заробітна плата, яка до цього часу не реформована на принципах високої ціни робочої сили. Це ті дві сполучені посудини, які мають реформуватися одночасно.

Як свідчить практика, під час розробки програми чи концепції, наприклад, реформування пенсійного забезпечення або заробітної плати, до робочої групи майже завжди залучаються фахівці одного профілю, які добре розуміються на проблемах заробітної плати чи пенсійного забезпечення. Такий підхід, на нашу думку, є хибним. Він не сприяє комплексному розв'язанню проблеми.

Бо реформування заробітної плати, тобто зміна її параметрів у ВСП чи ВВП, впливає на структуру їх складових, доходну частину бюджету, відрахування до фондів соціального страхування, інфляцію, собівартість продукції, ціну, прибуток, акцизний збір, податок на додану вартість тощо.

Вважаємо, що, враховуючи затяжний кризовий стан, неплатежі та значну заборгованість із заробітної плати та інших соціальних виплат, розв'язати локально ту чи ту соціальну проблему практично неможливо.

Треба, мабуть, спробувати підійти до цієї проблеми з другого боку. Насамперед Кабінету Міністрів чи адміністрації Президента варто було б зібрати робочу групу із фахівців, які добре розуміються на макроекономіці, заробітній платі, соціальному страхуванні, інфляції, грошовій масі, бюджеті, оподаткуванні фізичних і юридичних осіб. Надати їм інформацію про стан в економіці та соціальній сфері за останні десять років. Вони мають ретельно проаналізувати її, виявити допущені прорахунки в процесі ринкової трансформації економіки, перерахувати фінансову базу ВСП та ВВП, і діяти приблизно так:

- **ліквідувати допущений перекіс у зростанні заробітної плати та споживчих цін;**
- **за рахунок перерозподілу складових ВВП включити до заробітної плати та пенсій частку коштів, які з 1995 року по нині сплачуються населенням на житлово-комунальні послуги;**
- **включити до заробітної плати 50 відсотків коштів фондів соціального страхування (пенсійного, від безробіття, на випадок тимчасової втрати працездатності), а з неї як соціальний податок — до цих самих фондів. Це сприяло б довірі працюючого населення до персоніфікованих рахунків, а також легалізації тіньового сектора економіки;**
- **пільги на компенсації окремим категоріям громадян включити до їх заробітної плати та пенсій;**
- **виправити перекіс в оплаті праці за галузями економіки;**
- **індексувати стовідсотково вклади населення.**

Отримана нова база складових ВСП та ВВП має бути покладена в основу Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2001—2004 роки, розробки різних програм, таких, наприклад, як реформування заробітної плати, пенсійного забезпечення, загальнообов'язкового державного соціального страхування тощо.

За такого методологічного підходу пенсійне забезпечення має здійснюватися за єдиним законом, а не за 20, як це відбувається нині. Відпадуть і різного роду пільги, і компенсації, які стануть не потрібні, оскільки це реалізовуватиметься через високу заробітну плату тих працівників, які її заслуговують. Коли людина матиме високу зарплату, достатній страховий стаж, то і пенсія стане відповідною.

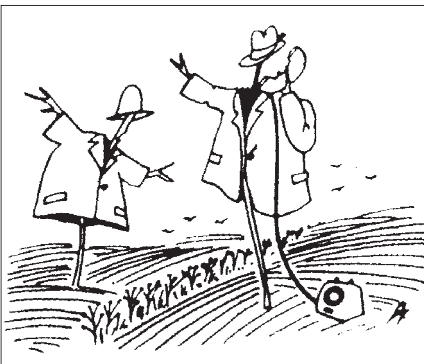
Для розв'язання цих проблем потрібно небагато — політична воля Президента чи уряду. І ця воля окупиться сторицею: громадяни повірять у реформи. А раз буде віра і взаємна довіра, то запрацює і економіка, люди стануть жити заможніше.

Тетяна КІР'ЯН,
Микола ШАПОВАЛ,
кандидати економічних наук.

Є суперечності

Обговорюємо законопроект

Народний депутат України Людмила Безугла і директор Міжгалузевого наукового центру «Містовлаштування» Віктор Горбенко вирішили через нашу газету звернутися до Верховної Ради України, Асоціації міст України, Держбуду України. Цей крок викликаний ухваленням у першому читанні Верховною Радою України нового Земельного кодексу України. На думку Людмили Безуглої та Віктора Горбенка, проект названого закону вступає в суперечність із нещодавно прийнятим (20.04.2000) Законом України «Про планування і забудову територій». Пропозиції та зауваження до тексту нового Земельного кодексу, викладені в аналітичних матеріалах наукового центру «Містовлаштування», розглянуто і підтримано Держбудом України та Національною Спілкою архітекторів України. Друкуємо їх у викладі.

Згідно з п.2 ст.1 Земельного кодексу «головним завданням земельного законодавства є **регулювання земельних відносин з метою забезпечення** права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, **раціонального використання та охорони земельних ресурсів** в інтересах нинішніх і прийдешніх поколінь», а ст.2 Закону України «Про планування і забудову територій»:

■ обгрунтування майбутніх потреб і визначення пріоритетних напрямів використання територій;

■ врахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування, забудови та іншого використання територій;

■ забезпечення розподілу земель за цільовим призначенням тощо.

У новій редакції Земельного кодексу України, що містить 229 статей, відсутня будь-яка дія Закону України «Про планування та забудову територій», при цьому навіть прямо суперечачи багатьом статтям зовсім нещодавно прийнятого закону попри спільну мету — розв'язання завдань раціонального використання земель держави і праворегулювання земельних відносин.

Причини цього — у різних підходах до основоположних засад двох названих законодавчих актів.

Розглянемо Закон України «Про планування і забудову територій»:

■ Ст. 3. Планування територій здійснюється на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях.

■ Ст. 5. Планування територій на загальнодержавному рівні полягає в розробці **Генеральної схеми планування території України**, яка передбачає раціональне використання території України.

Відповідно до ст. 6 **Генеральна схема планування території України** розробляється з урахуванням затверджених схем планування територій на регіональному рівні й виноситься на затвердження Верховній Раді України.

І далі (ст. ст. 7, 8, 9, 10) розробляються і затверджуються відповідними радами схеми планування територій областей і районів за обов'язкової участі в обговоренні органів місцевого самоврядування для врегулювання розбіжностей всіма суб'єктами місцевого самоврядування.

Згідно зі ст. 19 на території населеного пункту відповідною радою встановлюється правовий режим забудови та іншого використання земель, визначених для містобудівних потреб.

У ст. 3 Закону України «Про основи містобудування» зазначено, що всі землі в межах населених пунктів передбачено для містобудівних потреб. Дуже важливо те, що концентрація й реалізація містобудівної діяльності відбувається на конкретній території поселення, що потребує не узагальненого, а конкретного врегулювання. А тому саме містобудівна документація (генеральні плани поселень, місцеві та регіональні правила забудови) шляхом аналітичного аналізу об'єктивних демографічних, економічних, екологічних і соціальних процесів, їх динаміки та взаємодії на конкретній території поселення, а також дії зовнішніх чинників, впливаючи містобудівними методами регулювання на просторове впорядкування територіальної структури виробництва і розселення, соціальної та інженерної інфраструктури, природного комплексу й екологічного стану довкілля, спрямовує формування поселення як динамічного і цілісного соціально-просторового організму.

А отже, регулювання земельних відносин, визначення раціонального використання та охорона земель є складовою і невід'ємною частиною містобудівного регулювання місцевого самоврядування.

Далі (ст. 21, 22) органи місцевого самоврядування розробляють регіональні й місцеві правила забудови.

У Законі України «Про планування і забудову територій» закладено основи демократичного управління у сфері регулювання земельних і містобудівних відносин:

■ на рівні держави — основи й засади, а на рівні місцевого самоврядування — конкретизація і створення правового механізму їх реалізації.

А в Земельному кодексі цей механізм віднесено до виняткової компетенції виконавчих органів влади та її спеціально уповноваженого органу з питань земельних ресурсів.

Так, приміром, жоден з 15 пунктів своїх повноважень (визначених ст. 7) на основі наступних статей (п.2, ст. ст.70, 77, 92, 165; п.4. ст.108, 110, 111, 142; п.7 ст.140, 141 та ін.) місцеве самоврядування не має права реалізувати без обов'язкової участі в цих повноваженнях виконавчих органів державної влади, що значною мірою визначено однією фразою: **«...порядок і правила встановлюються і визначаються спеціально уповноваженими органами виконавчої влади з питань земельних ресурсів»**.

■ Далі ст.56, 77, 102, 103, 165 порушують компетенцію «Місцевих правил забудови» і, зокрема, правовий механізм їх розробки, визначені Законом України «Про планування і забудову територій» — як **нормативно-правовий акт**, що розробляється і затверджується місцевим самоврядуванням, і **зонування земель** — як його невід'ємна складова частина зі встановленням усіх процедурних механізмів реалізації «Правил» — як місцевого закону території територіальної громади.

І ось на прикладі суперечностей ст. 56, 77, 102, 103, 165 Земельного кодексу сконцентровано основоположну сутність механізмів земельного правового регулювання на території поселення, що знайшло вираження в зумисне-законодавчому закріпленні відсутності розподілу повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування, що переходить у відсутність критеріїв правової визначеності, внаслідок чого **функції і державної влади, і місцевого самоврядування переходять до рук чиновників, котрі й встановлюють вигідні й зручні для себе правила гри**.

■ Що ще раз підтверджує потребу лише на місцевому рівні конкретизувати механізми правового регулювання земельних відносин, виходячи з конкретних умов встановлення параметрів обмежень та змін конкретної земельної ділянки як єдиного об'єкта нерухомості (землі та об'єктів будьяких сфер діяльності на ній), що є складовим елементом цілісної системи територіальної організації поселення, регульованої містобудівними методами впливу.

У проекті Земельного кодексу **відсутня Генеральна схема планування території України, регіональні та місцеві схеми**, їх правовий статус регулювання використання територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

Причина нехтування новим проектом Земельного кодексу Законом України «Про планування і забудову територій» — у віднесенні землі, земельної реформи і регулювання земельних відносин до самостійної вузьковідомчої сфери діяльності, яка визначається аграрною політикою (допущення знаку рівності між земельною політикою та аграрною політикою).

Потрібна розробка нової редакції Земельного кодексу з наданням не декларованих, а дієздатних механізмів місцевому самоврядуванню у сфері регулювання земельних відносин, або внесення поправок у наведені вище суперечності статей Земельного кодексу (ст.7, 56, 70, 77, 108, 111, 140, 141, 162, 163, 165 та ін.), що дасть змогу уникнути елементів старої адміністративно-командної системи управління у сфері регулювання містобудівничо-земельних відносин (здавалося б, незначних, але здатних перекреслити правову, конституційну основу Земельного кодексу України).

Людмила БЕЗУГЛА,
народний депутат України;
Віктор ГОРБЕНКО,
директор наукового центру «Містовлаштування».

Реторта як засіб реанімації

Вітчизняний стиль

Із новозбудованою ретортою, призначеною для виготовлення деревного вугілля методом гідролізу, мешканці Перечина пов'язали надії на краще. Місцевий лісохімкомбінат був в Україні одним з небагатьох постачальників деревного вугілля, та чотири роки тому він опинився на межі банкрутства. Причини —втрата колишніх ринків збуту, застаріла технологія, велика енергоємність обладнання. Однак два роки тому науково-виробниче підприємство «Поліпром» із Дніпропетровська взялося відроджувати виробництво.

— І що привело степовиків у гори? — запитую голову правління ВАТ «Перечинський лісохімкомбінат» Олександра Костянтинова.

— Перспективи. І пільги, які надає Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності в Закарпатській області». НВП «Поліпром» викупило 75 відсотків акцій, залучило інвестора з Великобританії, який має солідний досвід у реалізації хімічної та іншої продукції у країнах Західної Європи. У лісохімкомбінат уже вкладено більш як 1,8 мільйона доларів США. За проектом однієї з польських фірм модернізовано піролізний цех, оснащено його сучасним обладнанням. Запроваджена на підприємстві технологія не потребує зовнішніх джерел тепла.

Реторта здатна «перетравити» протягом місяця 5 тисяч кубометрів відходів деревини, а потужність цеху — 8 800 тонн деревного вугілля щороку. Йде воно здебільшого на експорт. Уже нині підприємство забезпечило роботою 500 колишніх працівників комбінату. Його діловими партнерами стали лісозаготівельники сусідніх гірських районів й областей. Тож віднині відходи деревини не загачуватимуть гірські потоки, а підуть у діло.

Другий етап інвестиційної програми — будівництво цеху з виготовлення активованого вугілля. І є надія, що в недалекому майбутньому Україна не завозитиме з-за кордону добре відомий фармакологічний препарат. А згодом в Перечині почнуть реанімувати ще й цех бутилацетату, де виготовлятимуть основу для найрізноманітніших розчинників.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Підприємство забезпечило роботою 500 працівників

Проблема

У теплі та добрі

маають жити броварчани. Так вважає генеральний директор виробничого управління з експлуатації та ремонту житлового фонду Броварів Київської області Іван Сидоренко.

Будинки, квартири з кожним роком старіють, як і люди. Тому потребують ретельного догляду, що й робить колектив управління.

Хоча, якщо бути відвертим, не всі мешканці пристоличного міста заслуговують на таке ставлення з боку експлуатаційників, — каже Іван Сидоренко. — Розумію тих, хто перераховує копійки з пенсії. Та ніяк не можу ввійти у становище неплатників з нормальним достатком, які утримують дорогі автомобілі і місяцями не розраховуються за надані послуги, кварплату. Як боремося? Судимося.

Колектив управління також турбує проблема відшкодування собівартості утримання житла за кошт квартиронаймачів. Адже затверджені 0,32 копійки загальної площі відшкодовують лише 65% витрат на утримання житла в належному стані. Це означає, що підприємство працює збитково, а житло ремонтують не в повному обсязі. З кожним роком кошти на капітальний ремонт не збільшуються, а зменшуються, амортизацію на будинки не нараховують. Постанову Кабінету Міністрів України №939 від 22.06.98 р. «Про вдосконалення системи державного регулювання розміру квартирної плати та плати за утримання будинків і прибудинкових територій» не виконують і не контролюють її виконання на місцях під час формування тарифу.

Ремонт житлового фонду планують від фактичних витрат, а не від нормативних вимог, що найближчим часом може призвести до повного занепаду житлового фонду не лише в місті Бровари, а й у державі.

Без вкладання коштів у ремонт будинків собівартість утримання житлового фонду сягне позначки, за якої тариф розміру плати за користування житлом дорівнюватиме витратам на виплату заробітної плати двірникам, і все!.. А далі залишиться чекати того часу, коли будинки почнуть «розвалюватися».

— На мою думку, — продовжує Іван Олексійович, —держава не повинна випускати це питання з-під свого контролю і фінансування має бути державне, а не з місцевих бюджетів, у яких цих коштів немає і не скоро будуть.

У пункті 6 вищезгаданої постанови йдеться про те, що Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України має здійснювати контроль за її виконанням. Але такого контролю немає. Свої міркування з цього приводу ми висловлювали в листі до голови комітету В. Гусакова. Але відповіді досі не отримали.

Є проблеми з пільговою категорією населення. Витрати житлових організацій з боку держави не компенсуються в частині наданих пільг і субсидій, що найближчим часом призведе до банкрутства підприємств. Аби вийти з цього становища, на мою думку, потрібно:

— здійснити реформу оплати праці;

— залишити державне регулювання цін;

— скасувати всі пільги та субсидії, адже і в майбутньому за умови створення кондомініумів (товариств співвласників утримання житла) плата за надані послуги має здійснюватися лише коштом людей, а не безгрошовими заліками. Хоч би хто обслуговував житло чи здійснював його ремонт, потрібно платити гроші, безплатно ніхто нічого робити не буде!

Микола ГОМЕНЮК,
редактор Броварського міськрайонного радіомовлення.

Київська область.

На знімку: *генеральний директор Броварського виробничого управління з експлуатації та ремонту житлового фонду Іван Сидоренко.*

Закриття ЧАЕС: кому — шоу, а кому — робота

Кошти, витрачені на феєрверки з приводу зупинки ЧАЕС, знадобилися б на роботи в 30-кілометровій зоні

Зупинку роботи ЧАЕС одні сприймають як свято, інші — як помилку. Є й такі, що просто напрацьовують політичний капітал на популістських гаслах довкола чорнобильської теми. Робити це нескладно, оскільки більшість громадян не знає всіх тонкощів проблеми. Однак є цілком об'єктивні реалії, знання яких дає можливість зробити неупереджені висновки. Як людині й науковцю, найбільш неприйнятними для мене є спекуляції довкола цієї теми. Підбиваючи сьогодні підсумок (хоча й аж ніяк не остаточний), хочу сказати про основні моменти цієї проблеми.

Що ми з'ясували 1990 року

1990 року, внаслідок діяльності тимчасової слідчої Комісії Верховної Ради з розслідування причин аварії на ЧАЕС (я був заступником голови цієї комісії), вперше за чотири постчорнобильські роки вдалося документально встановити дві надзвичайно важливі речі, які надалі відіграли важливу роль у розумінні того, що треба робити, аби подібна трагедія не повторилася. По-перше, документально було з'ясовано, що реактор вибухнув внаслідок принципових конструктивних вад («здатність до самовибухання»), а не помилок оперативного персоналу, як стверджували увесь цей час. У такий спосіб ми реабілітували фахівців, на яких фактично «повісили» провину за аварію; ми також застерегли від використання в подальшому реакторів типу РБМК, які діяли на ЧАЕС.

По-друге, внаслідок розкриття таємних архівів, допитів тодішніх керівників УРСР, ми встановили, що комуністичне керівництво республіки з перших хвилин аварії знало про шкоду для здоров'я людей, проте тривалий час замовчувало це і, мало того, вивело дітей на першотравневу демонстрацію. Тому нині я можу відповідально стверджувати, що саме на комуністичній партії лежить і вічно буде лежати безпосередня відповідальність за чорнобильську трагедію.

Комісія передала всі матеріали до прокуратури, однак жодної кримінальної справи щодо відповідальності посадових осіб порушено не було. За злочин ніхто не відповів.

Чи можна було продовжувати експлуатувати ЧАЕС?

Рішення про зупинку Чорнобильської АЕС і виведення її з експлуатації формувалося не сьогодні й не вчора, а є результатом практично 10-річної роботи — аналізу причин катастрофи, і, головне, можливостей приведення реакторів Чорнобильської станції до міжнародних стандартів безпеки.

Позиція світової спільноти щодо ЧАЕС насамперед перебуває в контексті концепції безпеки ядерних реакторів, прийнятої після двох важких аварій — на АЕС у Тримайл-Айленді (США, 1979 р.) та на 4-му блоці ЧАЕС у 1986 р. Одним із головних її принципів є принцип глибокоешелонного захисту реактора, якому не відповідають блоки РБМК Чорнобильської станції. Основним недоліком АЕС з реакторами РБМК є відсутність четвертого бар'єра — гермооболонки, або контаймента, який перешкоджає потраплянню радіонуклідів у навколишнє середовище за будь-якої аварії. Саме цим чинником обумовлена величезна різниця наслідків на Тримайл-Айленді, де реактор буквально розплавився, але все залишилося під оболонкою, та на ЧАЕС, коли все з реактора потрапило в довкілля.

Як засвідчив аналіз, проведений згаданою комісією ВР у 1990 р., будь-яка реконструкція не дає змоги усунути головну ваду — відсутність надійної гермооболонки над реактором. Пізніше вже урядовою комісією був відхилений і варіант щодо підвищення рівня безпеки за рахунок реконструкції блоків ЧАЕС, оскільки це справа досить дорога. Як показує досвід робіт на Ленінградській АЕС, де експлуатуються блоки РБМК (причому набагато новішої конструкції, ніж у Чорнобилі), для реконструкції одного реактора потрібно від 350 до 450 млн. доларів. Незважаючи на те, що міжнародні організації фінансують низку заходів з підвищення рівня безпеки іншої, Ігналінської, АЕС, через 10 років цю станцію також виводитимуть із експлуатації.

Другий чинник — технологічний ресурс, на основі якого адміністрація ядерного регулювання Мінекології дає дозвіл на експлуатацію атомних блоків. Для блоку №3 ЧАЕС, наприклад, цей термін вичерпався в 2000 р. Окрім того, стан паливних каналів (нагадаю, що реактори РБМК мають специфічну конструкцію), вже сьогодні не дозволяє безпечно експлуатувати реактор. Дефекти мають близько 200 каналів, і останнім часом станція тричі зупинялася через неполадки.

Щодо блока № 2 — справді, його можна було привести в потрібну готовність для подальшої експлуатації, але це вимагало від 2 до 4 млн. доларів, яких у держави не знайшлося.

Поза сумнівом, нам краще було б зупинити чорнобильські блоки в момент готовності компенсаційних потужностей. Але сьогодні це неможливо, бо, ставлячи питання, наприклад, щодо подальшої експлуатації блока № 3, ми наражаємося на небезпеку виникнення аварійної ситуації, наслідки якої перевищать усі можливі економічні вигоди від подальшого використання блока.

Отже, до кінця року станція зупинилася б сама, оскільки вичерпувався ресурс її безпечної роботи, а далі без великомасштабної реконструкції експлуатувати її неможливо. Тому зупинка — єдино можливий шлях. І якби ми не розпочали широкий міжнародний переговорний процес, то сьогодні станція все одно зупинилася б, а ми залишилися б зі своїми проблемами віч-на-віч, розв'язувати їх потрібно було б винятково за рахунок українського бюджету.

Навіщо нам був потрібен Захід

Коли йшлося про необхідність зупинки ядерного «монстра» — ЧАЕС, в самій Україні звично було звертати увагу на моральний бік справи (мовляв, треба знищити причину трагедії). Однак мало хто казав про те, скільки коштуватиме розв'язання цієї проблеми. Ця тема була менш популярна серед політиків, оскільки йшлося про дуже великі кошти, які треба було шукати не в Україні, адже в нашому бюджеті таких сум не було і близько.

Від'єднуючи Чорнобильську АЕС від енергосистеми, треба було думати про компенсаційні потужності. Проблема «саркофага» та 200 тонн ядерних матеріалів під уламками зруйнованого реактора — підтримка цієї «порохової діжки із запаленим гнотом» у безпечному стані, не кажучи вже про необхідність подальшого вилучення з «саркофага» усього ядерного та радіоактивного матеріалу і його надійне поховання в сучасних сховищах — цю архіскладну проблему Україна самостійно не здатна вирішити ні фінансово, ні технологічно.

Згадаймо й про більш як тисячу стихійних могильників з 1 млн. тонн радіоактивних відходів, які є нині на території 30-кілометрової зони безпосередньо близько до грунтових вод.

Нарешті, питання, що робити з містом атомників Славутичем, збудованим для обслуговування станції. А відтак, і вирішення пов'язаних з цим соціальних проблем теж потребує значних коштів. Загалом, йшлося про мільярди доларів, яких в України не було.

Згадаймо, що після 1991 року, коли Україна проголосила незалежність, Росія цілком відмежувалася від усіх чорнобильських проблем. Вона відмовилася навіть ставити в порядок денний під час політичних переговорів питання щодо допомоги Україні в подоланні наслідків катастрофи.

Зважаючи на весь комплекс проблем, Україна розпочала міжнародний переговорний процес з країнами «великої сімки» щодо подальшої долі ЧАЕС.

Меморандум

Процес формування положень Меморандуму був дуже складним, часом переговори заходили в глухий кут, із якого начебто не було виходу. Особливий наголос нами було зроблено на тому, що виведення ЧАЕС з експлуатації має здійснюватися на основі комплексного підходу. Треба сказати, що в успіх цих переговорів не вірив практично ніхто, окрім хіба що мене. Тим більше, що значний опір закриттю ЧАЕС був навіть у самій Україні, насамперед з боку Держкоматому, де не вірили в можливість співпраці в цій галузі із Заходом. А на Заході не вірили, що чорнобильська катастрофа настільки масштабна. І поки високі закордонні урядовці на власні очі не побачили зруйнованого реактора, не пройшли крізь щілини «саркофага» (а їх там було до 1000 кв. м), який мав би бути герметичним, говорити було дуже складно.

Однак політична воля обох сторін дала можливість, врешті-решт, вийти на унікальний політичний документ. Внаслідок завершення першого етапу переговорів 20.12.95 р. в Оттаві (Канада) було підписано Меморандум про взаєморозуміння між урядами України й країн «великої сімки» та комісією Європейського співтовариства щодо закриття ЧАЕС.

У положеннях Меморандуму зафіксовано принципи співпраці, обсяги фінансових ресурсів, які плануються надати Україні, та перелік пріоритетних програм. Серед них — будівництво компенсуючих потужностей замість виведених чорнобильських блоків; вирішення проблем об'єкта «Укриття»; підготовка станції до виведення з експлуатації, яка передбачає будівництво сховищ для відпрацьованого ядерного палива, та підприємства, що здійснюватиме подачу тепла на зупинену станцію, підприємства з переробки радіоактивних відходів. Передбачена низка заходів, спрямованих на розв'язання соціальних проблем працівників ЧАЕС, серед яких і створення міжнародного дослідницького центру.

Меморандум зафіксував принципи фінансування проектів. Нині менше часто запитують: та вистачить цих коштів чи ні? На скільки вистачить? У Меморандумі не фіксується обсяг коштів. Там чітко зафіксовано, що безприбуткові об'єкти (насамперед щодо об'єкта «Укриття» і виведення станції з експлуатації) фінансуються за рахунок грантів (тобто на безвідплатній основі). Комерційні проекти, як, наприклад, добудова двох атомних блоків на Рівненській та Хмельницькій станції чи модернізація нашої теплової енергетики, здійснюються за рахунок кредитних ресурсів.

Чому цей документ унікальний? Тому що таких політичних документів у світовій практиці поки що немає, коли «сімка» підписує політично зобов'язуючий документ із однією державою.

Що отримала і що отримає Україна

Сьогодні можна констатувати, що після тривалого переговорного процесу, який тривав і після підписання Меморандуму, ми нарешті розпочали практичну реалізацію комплексної програми. Україна отримала перший грант близько 150 млн. доларів для підготовки ЧАЕС до виведення з експлуатації, в тому числі на будівництво міні-ТЕЦ, сховища для відпрацьованого ядерного палива та підприємства з переробки радіоактивних відходів.

Детально розроблено стратегію перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. Програма передбачає реалізацію низки заходів — це й укріплення конструкцій діючого «саркофага», і створення системи радіаційного та протипожежного захисту, і впровадження новітніх технологій, які дали б можливість контролювати стан ядерних паливних мас, що залишилися під ним, та розробка технологій щодо вилучення цього палива із «саркофага».

В ЄБРР відкрито спеціальний рахунок, на якому акумулюються кошти для фінансування цієї програми. Необхідна на це сума — 758 млн. дол. — уже зібрана після двох нарад країн-донорів: 1997 р. — у Нью-Йорку і 2000 р. — у Берліні. За ці роки лави донорів поповнили Ісландія, Норвегія, Кувейт, Польща і Словаччина. Проведена величезна робота щодо створення Міжнародного дослідницького чорнобильського центру, що вже почав діяти і який, окрім наукової підтримки реалізації програми та підвищення рівня безпеки використання ядерної енергії, відіграватиме істотну роль для створення робочих місць висопрофесійному персоналу ЧАЕС. Розроблена низка програм щодо соціального захисту мешканців Славутича.

Днями ЄБРР прийняв рішення про надання Україні кредиту на добудову двох блоків на Рівненській та Хмельницькій АЕС, введення в дію яких дасть можливість Україні уникнути загрози розвалу енергетичної системи.

Чи не забуде Захід про свої обіцянки після зупинки ЧАЕС?

Сьогодні мої колеги-парламентарії часто кажуть: от ми зупиняємо ЧАЕС, а завтра нам відмовлять у допомозі. Насправді такої ситуації, коли ми, зупинивши Чорнобиль, опинимося наодинці з проблемою, бути не може. Тому що є Меморандум, в якому чітко записані принципи співпраці, що гарантують її продовження на багато років і після «натиснення кнопки». Тому що створено фонд «Укриття», де сконцентровано більш як 700 млн. доларів, і ці кошти використовуватимуться на реалізацію програм з «Укриття» впродовж 7—10 років. Уже розпочато фінансування робіт з виведення ЧАЕС з експлуатації: побудовано парову котельню для опалення, сховище для відпрацьованого ядерного палива. Тобто закриття ЧАЕС — не одномоментна акція, а складний технологічний процес, і він здійснюватиметься не один рік, а проблеми, які виникатимуть, вирішуватимуться нашими спільними комісіями (України і «великої сімки») в міру їх виникнення.

Якщо порівнювати ситуацію із закриттям ЧАЕС та ядерним роззброєнням, то тут — істотна різниця. На жаль, тоді ухвалювалися політичні рішення без відповідних документів: на папері поставили підписи Клінтон, Кравчук, Єльцин, і це були здебільшого політичні гасла, а не програма дій з відповідними фінансовими ресурсами, як це передбачено в Меморандумі. Саме тому Україна і зазнає втрат під час ядерного роззброєння.

Кнопка «стоп» не розв'язує всіх проблем

Сьогодні можна стверджувати: політика щодо ЧАЕС, яку сформовано за останні 5—6 років, дає можливість нам всім оптимістично дивитися і в майбутнє. Однак варто пам'ятати, що після натиску кнопки «стоп» 15 грудня Чорнобиль не відійде у минуле. Для постійного контролю за виконанням програми закриття ЧАЕС я запропонував запровадити щорічні парламентські слухання за участю парламентаріїв усіх країн, які підписали Меморандум. Це буде доброю запорукою тому, що всі політичні домовленості виконуватимуться сповна.

Ми повинні пройти разом ще досить довгий шлях пошуку розв'язання тих глобальних проблем, які поставила ця трагедія перед людством. Інакше Чорнобиль довічно тяжітиме над нашим спільним майбутнім.

Юрій КОСТЕНКО,
голова фракції Українського народного руху, заступник голови Комітету ВР з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

Ми повинні пройти ще досить довгий шлях пошуку розв'язання глобальних проблем

Здоров’я за гроші не купиш. Але без коштів помре медицина

Складна соціально-економічна ситуація знизила рівень охорони здоров’я, фінансування галузі, негативно позначилася на фізичному стані населення. Можна спрогнозувати, що найближчими роками бюджетне фінансування не перевищить третини потреб галузі. Недостатнє фінансове та матеріальне забезпечення медичних закладів призводить до погіршення їх роботи, а також до зменшення обсягів та зниження якості медичної допомоги. Відповідно зростає платність лікарської допомоги, яка стає малодоступною для найменш забезпечених груп населення. Хронічне недофінансування системи охорони здоров’я породжує у населення незадоволення якістю та ефективністю медичної допомоги, а низький рівень та затримки виплати заробітної плати працівникам охорони здоров’я — незадоволення медичних працівників.

Отже, держава не виконує зобов’язань, викладених у Конституції України, Основах законодавства України про охорону здоров’я, які передбачають надання всім громадянам гарантованого рівня медичної допомоги в обсягах, визначених Кабінетом Міністрів України, безоплатність медичної допомоги, право на медичне страхування тощо.

І досі Кабінетом Міністрів України не виконано вимоги статті 7 Основ законодавства про охорону здоров’я, прийнятих 1992 року, щодо затвердження обсягів гарантованого рівня медичної допомоги, не опрацьовано інші правові документи, які забезпечили б механізми подальшого реформування галузі. Фактично система охорони здоров’я залишається без належної державної підтримки, а населення позбавлене права на охорону здоров’я.

Негативно позначаються на ефективності та якості медичної допомоги нераціональне використання матеріально-технічної бази медичних закладів, нерозвинутість мережі закладів охорони здоров’я інших форм власності, дублювання рівнів та видів медичної допомоги, відсутність єдиних державних стандартів надання медичної допомоги, застарілість нормативної бази тощо.

Вважаю, Україні, яка стала на шляху реформ, слід прийняти основоположні рішення щодо системи медичного забезпечення.

Без реформування форми фінансування галузі триватиме руйнація системи медичної допомоги в країні.

В умовах соціально-економічної кризи реальними джерелами фінансування системи охорони здоров’я мають бути бюджети різних рівнів (державний, регіональний, місцевий); обов’язкове та добровільне медичне страхування; кошти фондів: державних (пенсійного, «чорнобильського», інноваційного, охорони праці та інших), благодійних, фонду соціального страхування тощо.

Ураховуючи сучасні економічні реалії, треба вжити заходів, спрямованих на раціональне використання коштів: змінити екстенсивний на інтенсивний шлях розвитку галузі, впровадити принципи єдиного медичного простору, чітко визначити потреби населення в медичній допомозі різних рівнів та розмежувати медичні заклади відповідно до рівнів медичної допомоги, що ними надаються, розробити та впровадити єдині державні стандарти медичної допомоги для лікувальних закладів різних форм власності тощо.

Хочу підкреслити, багато державних коштів спрямовується нині на забезпечення пільг деяким категоріям населення щодо медичного та медикаментозного їх забезпечення (близько 30 відсотків населення України має такі пільги). А тому належить на державному рівні визначити джерела та рівні бюджетного фінансування та впровадження механізму надання пільг у грошовому вираженні кожній особі (адресне забезпечення пільг) і т.і.

Ураховуючи вищезазначене, бачимо, що система охорони здоров’я потребує ефективних змін, впровадження нових принципів, джерел та рівнів її фінансування. На жаль, реформування системи охорони здоров’я в Україні здійснюється не системно, а фрагментарними змінами своїх компонентів, здебільшого за рахунок внутрішніх резервів галузі (скорочення ліжкового фонду та його інтенсифікація, вивільнення медичних працівників). Ціна такого підходу — посилення соціальної напруженості в галузі охорони здоров’я, погіршення якості життя населення в Україні.

Слід визнати, що в Україні немає законодавчої бази, яка дала б змогу розв’язати проблеми охорони здоров’я відповідно до економічного стану країни.

Ще в 1995 році мною було подано на розгляд Верховної Ради законопроект про медичне страхування в Україні, який не було підтримано ні Верховною Радою, ні Кабінетом Міністрів України. Нині комітет розробив кілька варіантів проекту закону про медичне страхування, які опрацьовують Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, оскільки впровадження страхової медицини та формування її інститутів потребують фінансового забезпечення.

Перехід системи охорони здоров’я на принципи медичного страхування має подолати труднощі і економічного, і соціального характеру. По-перше, спад в економіці обмежує приплив фінансових ресурсів у соціальну сферу, в тому числі в охорону здоров’я; по-друге, явну неготовність населення, Міністерства охорони здоров’я, інших центральних органів виконавчої влади до переходу на нову систему економічних відносин у галузі; по-третє, бідність населення, яка дедалі зростає. Впровадженню страхової медицини перешкоджає відсутність фінансових та організаційних можливостей, потрібних для формування тих елементів інфраструктури та інститутів управління, які мають забезпечити посередницькі функції між системою медичних закладів та пацієнтами.

Вважаю, в умовах гострого недофінансування системи охорони здоров’я економічна логіка диктує нам пошук та залучення додаткових позабюджетних джерел фінансування. Одне з головних позабюджетних джерел, на мою думку, — кошти підприємств, організацій і установ, осіб, що займаються підприємницькою або індивідуальною трудовою діяльністю, осіб вільних професій тощо. Залучення цих коштів потребує проведення реформування соціального страхування в Україні із запровадженням системи державного обов’язкового медичного страхування. Хоч би скільки ми дискутували з приводу потреби впровадження в нашій країні страхової медицини, світовий досвід свідчить — іншого шляху в нас немає.

Перехід до системи державного медичного страхування, на мою думку, дасть змогу забезпечити стале фінансування галузі за порівняно невеликих витрат, зберегти серйозні переваги колишньої системи охорони здоров’я: загальнодоступність для всіх верств населення, безоплатність, профілактичну спрямованість. Система державного медичного страхування як складова частина соціального страхування захищатиме пацієнта, надаючи йому змогу в разі хвороби, каліцтва, вагітності та пологів одержати безоплатну медичну допомогу гарантованого обсягу та рівня.

Щодо платних медичних послуг, то їх слід, на мою думку, вивести із державної системи охорони здоров’я, що фінансується за рахунок коштів відповідних бюджетів. Склалося так, що сьогодні в системі охорони є платні медичні послуги, а приватної медичної практики немає. Як свідчить світовий досвід, у розвинених європейських країнах є близько 85% державних клінік, 10% — страхових та 2% — приватних. Тому вважаю, що в Україні мають бути і державні, і приватні медичні заклади. Приватна медична практика насамперед розвиватиметься в галузі стоматології, гінекології, урології, косметології. Тому треба на законодавчому рівні розробити норми, що стосуються приватної медичної практики, передбачивши, що приватний медичний заклад може укладати контракт з пацієнтом та страховою компанією, яка провадить добровільне медичне страхування. Ця страхова компанія має гарантувати пацієнту належний рівень надання йому медичної допомоги.

Такий підхід сприятиме посиленню конкуренції і зниженню цін на медичні послуги. Лише поєднання вітчизняного та світового досвіду, подальше вивчення шляхів та підходів до фінансування системи охорони здоров’я сприятимуть створенню ефективної національної системи охорони здоров’я в Україні.

Ніна МАРКОВСЬКА,
народний депутат України,
доктор медичних наук.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Абзац з листа

Подбайте про медицину!

Підвищення цін на медикаменти, продукти харчування, комунальні послуги, звісно, призводить до збільшення боргів. Питання із забезпеченням медикаментами хворих на цукровий діабет, туберкульоз, бронхіальну астму, на жаль, ніяк не вирішаться на користь хворих. З метою економії бюджетних коштів значно скорочено ліжковий фонд та кадри, і все ж через недостатнє фінансування впродовж останніх років не поновлюється матеріальна база, не проводяться капітальні ремонти. Через це керівники лікувальних закладів змушені користуватися «благодійними внесками» від населення, що підриває повагу до медицини. Хіба не можна, врешті-решт, відшукати можливість для збільшення фінансування медичної галузі до потреби? Адже йдеться про здоров’я нації.

В. КОЧУБЕЙ і ще тридцять підписів.

Черкаси.

По—науковому

Я не чорнобилець, але біль Чорнобиля — мій біль і тривога за майбутнє людей, які пережили трагедію, залишилася. Очевидно, науково-технічний прогрес не може відбуватися без втрат. Припустімо, устаткування ЧАЕС можна переробити на металобрухт, зарити. Але ж залишилися люди, котрі пережили те страхіття. І сумнівні обіцянки з соціальних питань — це мізер до того, що треба робити насправді. Але й обіцянкам вже ніхто не вірить.

У 86-му була думка — в майбутньому використовувати станцію як тренажер для підготовки кадрів. Одне слово, розв’язували питання з користю для майбутніх поколінь. Це був справді державний підхід, але за дев’ять років так нічого й не зроблено. Мати достатній науковий потенціал і не використовувати його, натомість керуватися чужими підказками, на мій погляд, — злочин перед майбутніми поколіннями.

І. РУДНИК.

Чернігів.

Тут і хворіти добре

Улітку мене оперували у відділенні оперативної ендоскопії в Луганській лікарні УМВС. Дякую висококваліфікованим працівникам цього відділення, а їх там усього 23, які працюють під керівництвом кандидата медичних наук Валерія Авершина. У відділенні стосунки хворих і лікарів побудовано на взаємній повазі і доброзичливому ставленні. І вдень, і вночі поряд з хворими чергують уважні медичні сестри. Спасибі вам!

Ганна ТРАВЕНКО.

Широке
Краснодонського району
Луганської області.

Священик і терапевт

Я — лікар-терапевт з 24-річним стажем роботи і священик Української православної церкви. Дуже хочу переїхати на постійне місце проживання в сільську місцевість, працювати в амбулаторії, а, якщо можливо, то і відкрити церкву. Якщо це когось зацікавить, напишіть мені.

Валерій Олександрович.

(Адреса в редакції).

Здоров’я — шахті, а шахта — банкрут

Після двадцяти п’яти років праці на шахті імені Стаханова мого чоловіка звільнили через професійне захворювання: силікоз першого ступеня вузликової форми. Призначили при цьому одноразову допомогу в сумі двадцять дві тисячі. За два роки йому видали тисячу гривень. Були суди, які присуджували «виплатити», але керівництво посилається на те, що шахта — банкрут, хоча вона працює, виплачує людям зарплату... У нас двоє дітей, грошей немає, навіть поїхати підлікуватися чоловік не може. Телевізор не працює, в холодильнику порожньо, тижнями сидимо без хліба...

Людмила ХАУСТОВА.

Димитрів
Донецької області.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Прем'єр-міністру України Віктору ЮЩЕНКУ

Подання

(У порядку пункту б частини 1 статті 25 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю»)

Щодо притягнення до відповідальності міністра внутрішніх справ України Ю. Кравченка за порушення Конституції України, гарантованих прав і свобод громадян України на життя, здоров'я та власність.

22 грудня 2000 року члени комітету провели позачергове засідання щодо виконання законодавства з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Міністерством внутрішніх справ України.

Встановлено, що нинішній стан дотримання законності в забезпеченні прав і свобод людини в роботі Міністерства внутрішніх справ України не відповідає Конституції України як правової держави. Рівень злочинності в державі загрожує національній безпеці України. Криміногенна ситуація в країні за рівнем та негативними наслідками є складною, напруженою та нестабільною.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 712 від 14 жовтня 1994 року чисельність спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю встановлена в кількості 12247 одиниць, у тому числі підрозділів міліції швидкого реагування «Беркут» — 4500 одиниць.

Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» (пункт 2, стаття 20) зобов'язує затверджувати структуру, штатну чисельність, фонд оплати праці працівників спеціальних підрозділів Міністерства внутрішніх справ України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Разом з тим унаслідок грубого порушення вимог пункту 22 статті 85 Конституції України, яким передбачено, що лише Верховна Рада України затверджує загальну структуру, чисельність Міністерства внутрішніх справ України, Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», без будь-якого погодження з комітетом міністр внутрішніх справ України Ю. Кравченко самочинно, з перевищенням своїх службових повноважень скоротив чисельність особового складу спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю і корупцією з 7747 одиниць у 1994 році до 5047 в 2000-му, що становить 35 відсотків, тобто було скорочено кожного третього працівника. І це відбулося на тлі невпинного процесу поширення організованої злочинності, постійного росту кількості злочинів, скоєних організованими злочинними групами у загальному масиві злочинів. За шість останніх років кількість виявлених організованих злочинних груп зросла на 74 відсотки, а кількість вчинених ними злочинів — майже вдвічі.

Із року в рік в Україні зростають організована злочинність та кількість скоєних злочинів проти життя, здоров'я, власності громадян. У 1991 році організованими злочинними групами було скоєно 2732 злочини, а у 1999-му — 9307. Організовані злочинні угруповання не виявляються на стадії їх створення і діють на території держави протягом двох—п'яти років.

Унаслідок ослаблення боротьби з організованою злочинністю і корупцією саме у ці роки, за даними Національного банку України, позабанківський обіг гривні в державі з 24,7 відсотка в 1994 році збільшився до 50 в 2000-му.

За оцінками фахівців, унаслідок злочинної діяльності в Україні з часу проголошення незалежності було отримано і потім «відмито» незаконних прибутків на суму понад 100 мільярдів доларів США, а нелегальна валютна маса становила в 1999 році 8—16 мільярдів доларів, або 40—80 мільярдів гривень, що приблизно в 2—4 рази більше, ніж готівкова грошова маса.

Як же можуть цьому протистояти працівники підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю, якщо в усій службі налічується тільки 285 економістів, тобто 5,8 відсотка чисельності, а у Волинській, Рівненській та Чернігівській областях економічну освіту мають тільки по 2 особи, в Миколаївській — 3.

Про професійне безсилля міністра внутрішніх справ України Ю. Кравченка, дискредитацію ним держави свідчить постанова Верховної Ради України від 23 березня 2000 року «Про дотримання правоохоронними органами України конституційних гарантій та законності в забезпеченні прав і свобод людини», якою встановлено, що злочинність в Україні загрожує національній безпеці, а керівництво Міністерства внутрішніх справ України неспроможне забезпечити захист конституційних прав громадян України від злочинних посягань на їхнє життя, здоров'я та власність.

Суспільством украй негативно сприймається безкарність за вчинені злочини. Парламент констатував, що в даний час у державі не розкрито близько двох мільйонів злочинів, у тому числі лише за минулий рік — 102 тисячі. Не розкрито 14 випадків бандитизму, 6234 — умисних вбивств, 19112 — умисних тяжких тілесних ушкоджень, 2466 — зґвалтувань, 15873 — розбійних нападів, 148300 — грабежів, 418167 — розкрадань державного, колективного майна, 909573 — крадіжок приватного майна.

До цього часу в державі не розкрито жодного замовного вбивства державних діячів. Не розкрито вбивства відомого журналіста Г. Гонгадзе, громадського діяча М. Бойчишина, народних депутатів С. Щербаня і В. Гетьмана та спроби вбивства народного депутата України В. Бортника, нападів на народних депутатів України О. Єльяшкевича, В. Хару, викрадення сина народного депутата України В. Альохіна, загибелі народних депутатів України В. Бойка, В. Чорновола.

Унаслідок незаконної діяльності міністра внутрішніх справ України Ю. Кравченка, розвалу ним спеціальних підрозділів Міністерства внутрішніх справ України по боротьбі з організованою злочинністю і корупцією повністю знищене професійне ядро служби. Плинність кадрів працівників УБОЗ, у середньому за рік становить 40 відсотків.

Порівняно з 3346 одиницями оперативних працівників УБОЗ, дивною є «турбота» про чисельність ДАІ МВС України. Так, за державний кошт їх у державі утримується близько трьох тисяч, а практично чисельність підрозділів доведено до 32 тисяч, що більше, ніж загальна кількість особового складу всіх оперативних підрозділів МВС України разом узятих: карний розшук — 15343, ДСБЕЗ — 5804, УБОЗ — 5047, боротьби з незаконним обігом наркотиків — 1554.

Із 5047 осіб, що залишились у складі підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю, тільки 3346, тобто 66 відсотків, — оперативний склад. То чи можливо такими силами боротися з організованою злочинністю, пане Прем'єр-міністр?

Практично зведено до нуля боротьбу з корупцією і хабарництвом в ОВС. Служба ДАІ з року в рік визнається лідером в державі за рівнем корупції. На керівні посади призначають бездарних працівників, які себе скомпрометували на попередніх посадах. Так, начальником УДАІ УМВС України у Львівській області призначено О. Сала, який, працюючи до цього начальником МРЕВ, незаконно зареєстрував десятки нерозмитнених машин. Протягом року начальник УМВС України у Львівській області В. Строгий користувався як службовою краденою автомашиною марки «Мерседес-320». Незважаючи на вищенаведене, а також на те, що за результатами роботи за 8 місяців 2000 року УМВС України у Львівській області посіла друге місце з кінця, міністр внутрішніх справ Ю. Кравченко представив його до чергового звання генерал-лейтенанта міліції. І це при тому, що за поданням комітету за даним фактом прокуратурою проводиться розслідування.

Унаслідок зловживань посадових осіб ДАІ МВС України державний бюджет України не отримує значні кошти. За 1999 рік на рахунку ДАІ УВС міста Кіровограда незаконно залишилося 535 тисяч гривень, отриманих за притягнення громадян до адміністративної відповідальності за порушення Правил дорожнього руху. Аналогічні порушення, як показують перевірки комітету, мають місце в інших регіонах.

У країні немає жодного регіону, де боротьба з організованими злочинними формуваннями велася б на рівні, якого потребує закон.

Так, наприклад, в Одесі за останні два роки не розкрито замах на вбивство голови міської виборчої комісії, колишнього головного редактора газети «Слово» Л. Капелюшного, вбивство голови Одеського обласного арбітражного суду Б. Віхрова, викрадення в лютому-березні 1998 р. голови Київської райдержадміністрації І. Свободи, завідуючого правовим відділом Одеської міської ради С. Варламова, не встановлено організаторів убивства видатного журналіста, відомого політика Б. Дерев'янка, двох замахів на вбивство народного депутата України, екс-голови Одеської міської ради Е. Гурвіца, інших відомих політиків та промисловців.

Замість організації розкриття злочинів МВС під керівництвом Ю. Кравченка і далі знищує професійне ядро в міліції, розправляючись з інакомислячими.

Так, з органів внутрішніх справ було звільнено депутата Одеської міської ради генерал-майора О. Малишева, який критикував керівництво УМВС області.

Незважаючи на звернення комітету безпосередньо до міністра щодо грубого порушення вимог закону під час звільнення О. Малишева, а також на 2 депутатські запити, прийняті Верховною Радою України до Президента та Прем'єр-міністра України, Малишева на посаді поновлено не було, а Президента і керівництво Верховної Ради було дезінформовано.

Майже через рік О. Малишев був поновлений на службі Херсонським обласним судом, рішення якого схвалив Верховний Суд України.

Незважаючи на рішення найвищих судових інстанцій, зловживаючи владою та своїм службовим становищем, п. Юрій Кравченко не виконував рішення суду майже півроку. В даний час О. Малишев поновлений на службі в органах внутрішніх справ, але призначений на посаду старшого дільничного інспектора райвідділу міліції з окладом заступника начальника УМВС України в Одеській області. Як ще це може кваліфікуватись, як не цинічне знущання над людиною, скоєне з перевищенням своїх службових обов'язків? Жовтневим районним судом міста Одеси незаконне рішення призупинено.

Безумовно, факт призначення генерала дільничним може ввійти до книги рекордів Гіннесса, але чи додасть це авторитету Україні? Замість притягнення до відповідальності за нерозкриття злочинів, порушення законності керівництво УМВС України області та міста було представлене до чергових звань — відповідно генерал-лейтенанта та генерал-майора міліції.

Мають місце непоодинокі випадки незаконної видачі дозволу на право придбання та носіння короткоствольної вогнепальної та іншої зброї громадянам із сумнівною репутацією, а інколи і відвертим злочинцям вищими посадовими особами міністерства.

Усе це стало можливим завдяки виведенню Ю. Кравченком усупереч Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю з-під парламентського контролю.

Усупереч вимогам частини 4 статті 9 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» начальників Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю МВС України призначали протягом 1998—2000 років без погодження з комітетом.

1 липня 1999 року Верховна Рада прийняла постанову «Про інформацію Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань дотримання органами державної влади і місцевого самоврядування та їх посадовими особами, Центральною виборчою комісією норм виборчого законодавства під час підготовки і проведення виборів Президента України», якою рекомендувала Президенту України звільнити із займаної посади міністра внутрішніх справ України Ю. Кравченка.

14 грудня 2000 року Верховна Рада України повторно прийняла постанову, якою знову рекомендувала Президенту України звільнити Ю. Кравченка з посади міністра внутрішніх справ України. Тобто Верховна Рада України систематично порушує питання перед Президентом України про звільнення Ю. Кравченка із займаної посади.

Наведене свідчить, що в діях міністра внутрішніх справ України Ю. Кравченка наявні ознаки перевищення влади, інших службових зловживань.

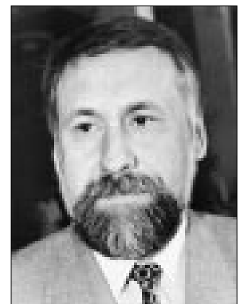
Керуючись статтею 18 Закону України «Про статус народного депутата України», статтями 23—25 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», комітет вирішив вважати неможливим подальше перебування Ю. Кравченка у складі Кабінету Міністрів України та на посаді міністра внутрішніх справ України, а ситуацію по боротьбі з організованою злочинністю і корупцією такою, що загрожує національній безпеці України.

Комітет звертається до Вас, шановний Вікторе Андрійовичу, як до керівника вищого органу в системі органів виконавчої влади (ст. 113 Конституції України), на якого відповідно до п. 7 ст. 116 Конституції України покладено «здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю» з проханням звернутися до Президента України Л. Кучми щодо термінового звільнення з посади та виведення зі складу Кабінету Міністрів України Ю. Кравченка за дії, несумісні з подальшим перебуванням на займаній посаді.

Комітет поділяє реформаторські зусилля уряду, спрямовані на очищення органів державної влади від скомпрометованих держслужбовців та корупціонерів, і висловлює своє сподівання, що Ви вживете всіх заходів до припинення порушень Конституції та законів України, порятунку органів, що ведуть боротьбу з організованою злочинністю і корупцією, відновлення авторитету України на міжнародній арені.

Про вжиті Вами заходи прошу поінформувати комітет і знайти час для зустрічі з його членами, що дасть можливість підняти боротьбу з організованою злочинністю і корупцією на належний рівень, очиститись Україні від звинувачень у суцільній корупції та потуранні їй з боку найвищих посадових осіб держави.

З приємністю повідомляю, що комітетом закінчено спільно з робочою групою уряду підготовку до третього читання Кримінального кодексу України, який цілком відповідає європейським стандартам та надійно захищатиме права і інтереси громадян України.

З повагою,
голова комітету
Юрій КАРМАЗІН.

Матеріал друкується в рахунок квоти Комітету ВР з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією.

В'язні багатоповерхівок

Давня мудрість каже: «Турбота має золотий ключик, який відкриває серце світу. Співчуття володіє алмазним секретом перетворення серця світу»

Проблема з конверта

Ользі Миколаївні — 82 роки. Вона пенсіонерка, учасниця бойових дій у період Великої Вітчизняної війни, удова. Мешкає на четвертому поверсі п'ятиповерхового будинку без ліфта. Могла б до магазинів і на ринок ходити і просто гуляти на свіжому повітрі, та от видертися сходами назад до себе в квартиру не може. Тому й не виходить: вісім сходових прольотів — уже нездоланна перешкода.

За демографічними прогнозами, протягом найближчих років кількість людей похилого віку в Україні істотно збільшиться порівняно з іншими віковими групами. В Києві «п'ятиповерхівок» без ліфта близько 7%, в Україні — близько 23% житлового фонду, що припадає на частку багатоквартирних будинків (тобто тут не беремо до уваги одноквартирні будинки, котеджі, сільські садиби). За чинними у нас нормами, ліфтові шахти прибудовують до п'ятиповерхових будинків лише під час їх реконструкції і за умови, що при цьому буде добудовано хоча б іще один поверх.

Така реконструкція вимагає значних коштів навіть у тих випадках, якщо технічний стан будівлі, початковий проект і стан грунту під будинком не створюють перешкод для збільшення поверховості. Для інвесторів житлові масиви «п'ятиповерхівок» поки що малопривабливі. Ми повинні реально оцінювати ситуацію і не обманювати себе. Реконструкція соціального житла (а саме таким є за якістю переважна більшість жител у п'ятиповерхових будинках масових серій) — завдання держави.

Нещодавно я відвідала друзів у дев'ятиповерховому будинку на Оболоні. Там біля під'їзду немає ганку, а до ліфта доводиться підніматися сходами. Ліфт у під'їзді один — пасажирський.

Чи пробував хтось із проектувальників заскочити до маленького ліфту, вузькі дверцята якого починають зачинятися через три секунди після того, як відчинилися? А з важчезними господарськими сумками? А удвох з дідусем на милицях? А з дитиною в дитячій колясці, яка вужча за дверний отвір лише на кілька міліметрів? На жаль, багатьом доводиться виконувати такі вправи щонайменше двічі на день.

У Києві вже прийняті й реалізуються чудові програми благоустрою міста й поліпшення умов життя його мешканців: «Турбота», «Фасад», програма обладнання приміщень для консьєржів тощо. Чом би не розробити ще одну: «Ганок і під'їзд», приміром? Щоб відповідно до цієї програми у будинках з'явилися зручні з'їзди для візочків усіх розмірів. Над кожним ганком буде дашок, і нам не доведеться мокнути під дощем, набираючи код і очікуючи, коли відчинять двері.

Де взяти на все це гроші? Є міжнародний досвід: податкові пільги для тих, хто фінансує соціально значущі програми. Чи вигідно це для держави? Так, адже держава — то ми всі. І нормальна держава для того й існує, щоб піклуватися за своїх громадян.

Марина ГЕЛЄВА.

Київ.

Абзац з листа

По–людськи!

Уже місяць, як ми — мешканці будинку по вулиці Троїцькій у Миргороді — живемо по-людськи! З 1 грудня нам знов увімкнули гарячу воду. Не варто повторювати, що гаряча вода і тепло в хаті — це здоров'я. Особливо для малих і старих. І все завдяки публікації у вашій газеті. Низько вклоняємося і дякуємо вам за допомогу. Зичимо щастя і доброго здоров'я. Усім рекомендую передплачувати вашу людяну газету, адже вона намагається допомогти всім, хто в біді.

Марія ЛУЦЕНКО.

Миргород Полтавської області.

Перший поверх — не мед

Вважаю, що зрівнялівка в оплаті за квартири на першому поверсі, які мають сумнівні «переваги» (мухи, пилюка, шум), і за квартири на верхніх поверхах —несправедлива. Всі пільги ветеранам, військовослужбовцям, правоохоронцям та іншим держава повинна надавати грошима, незважаючи на місце проживання.

Іван РИЖИКОВ.

Новомосковськ Дніпропетровської області

Чи дотягну?

Зробили і мені «подарунок» до свят: зняли надбавку до пенсії. Заощадження обіцяють повернути тоді, коли матиму 80 років (мені — 76). Здоров'я вкрай підірване, пенсія мізерна. Тож чи дотягну до «необхідного» віку? Даруйте, це — крик душі.

Аркадій БЕГЕЙ, інвалід Великої Вітчизняної війни.

Мукачеве Закарпатської області.

Худну я, худне пенсія моя

Моя пенсія — 120 гривень. Такою вона стала шість років тому, до цього я вправно отримувала 227. З яких міркувань вона так відчутно «схудла» — не знаю. Кажуть, як інвалід Великої Вітчизняної війни я маю право на курортно-санаторне лікування, безкоштовні ліки, допомогу з боку соціальних служб. А реально: пенсія не зросла, соцдопомога — теж. Надіслали 70 гривень як компенсацію за курортно-санаторне лікування, яке я мала пройти ще у 1995—96 роках. Тільки що вони можуть «компенсувати», яке здоров'я? Всі мої гроші йдуть на ліки. Не можна так знущатися над старими людьми.

Олена ГОНЧАРЕНКО.

Конотоп Сумської області.

Гроші за мовчання

Отримавши повідомлення про несплату за міжміські розмови, я з'ясував, що суму нараховано помилково. Адже через викрадення кабелю у мене два місяці не працював телефон. Співробітниця пояснила, що за пошкодження лінії підприємство відповідальності не несе, хоч у ст. 13 Закону «Про зв'язок» ідеться саме про відповідальність. У договорі з абонентом, тобто зі мною, міське управління електрозв'язку теж взяло на себе відповідальність за пошкодження. Після повторного викрадення кабелю мій телефон знову мовчить чотири місяці, і коли зв'язок буде поновлено — невідомо.

Микола ЦИГАНКОВ.

Макіївка Донецької області.

Моя історія

Осколки

Пройшов усю війну. Пам'ятаю Ленінград 1942 року: голод, холод, вогкі окопи і 50 грамів сухарів на день. Досі зберігаю в тілі осколки німецького снаряду: в шпиталі не було чим обробити рану, щоб вийняти їх. Поки був молодий, сильного болю не було, а нині шматочки снаряду лізуть назовні. То лежу, як труп, то пересуваюся з милицею. Від операції, кажуть, буде тільки гірше.

1947-го за наказом Сталіна всіх випускників гірничих учбових закладів, незважаючи на чини і ранги, направили на шахти. 23 роки на Уралі зробили свою справу — зруйнували здоров'я цілком. Живу на медпрепаратах. Що дуже дорого коштують моєму серцеві та гаманцеві.

До речі, про гроші. Наприкінці грудня 1991 року я зняв з ощадкнижки тисячу карбованців, щоб купити телевізор. Але рівно через два місяці поклав назад. На «чорний день». Він прийшов, той день, коли розвалився мій сарай. Але в ощадкасі мені відповіли, що ці гроші пропали, знецінилися. Ось так: до 1992 року за ці гроші можна було купити дуже коштовну річ — і раптом знецінилися. Вкрали!.. Що ж робити?

Василь КАРЕТНИКОВ, інвалід війни і праці.

Дубно Рівненської області.

Глухий кут

Чотирнадцять душ — на одну пенсію

Я — вчителька, інвалід Великої Вітчизняної війни II групи — звертаюся до керівництва країни від імені своєї сім'ї та усіх знедолених Вінниччини. Сім'я наша, шестеро дітей та восьмеро дорослих, живе на мою мізерну пенсію — 160 грн.

А колись син Валерій працював на Вінницькому шарикопідшипниковому заводі і, як фахівець високого класу, заробляв непогано. Зять Станіслав хоч і досі працює на хлібокомбінаті, проте зарплатні не отримує. Три дорослі доньки — безробітні.

Ми голодуємо, бо не вистачає навіть на хліб. Про молоко, м'ясо, масло та яйця вже і не згадуємо. За квартиру і комунальні послуги платити також нема чим. Про одяг — годі й казати: доношуємо придбане до 1990 року.

А тим часом, з усіх ЗМІ щоденно лунає інформація, що країна має якісь досягнення. Колись, можливо, мала... За рівнем освіченості посідала третє місце в світі. За видобутком вугілля і залізної руди, виробництвом електроенергії — була серед перших. А нині править бал криміналітет, створено умови для розкрадання всього набутого старшими поколіннями. До чого котимося?

Тетяна КИРИЧЕНКО.

Вінниця.

А ще був випадок

Хоч очі одне одному не колотимуть

Нещодавно стала свідком напівтрагічної-напіванекдотичної ситуації.

У тролейбусі сидять поряд дідусь і молодий парубок. Підходить кондуктор: «Оплатіть проїзд». Обоє мовчать. Запитання лунає вдруге. Дід мовчки виймає посвідчення «учасника війни», а молодик заявляє: «Грошей у мене немає, я безробітний». Тут діда ніби щось вкусило: «Він у сірка очі позичив». А молодик почув, і до діда: «А ви в кого очі позичили? Пенсію одержуєте, працюєте і за проїзд не платите!»

Що тут почалося! Але чим усе закінчилося — не знаю, бо вийшла на наступній зупинці. І з того часу все думаю: може, треба давати якісь гроші на проїзд пенсіонерам на додачу до пенсії? І хай платять, як усі. Тоді ніхто не буде їм дорікати. Я сама, як ветеран праці, маю пільги на безкоштовний проїзд у тролейбусі і трамваї. Але вважаю, що пільги краще надавати у грошовому еквіваленті.

Антоніна ІВАЩЕНКО.

Дніпропетровськ.

SOS

Хто врятує Ворзель?

Не так давно слава про Ворзель линула за тисячі кілометрів від нього. У колишньому Союзі було лише три цілющі реабілітаційно-кардіологічні центри: один в Підлипках, що під Москвою, та два —у Ворзелі. Природа створила тут неповторний медичний заповідник — поєднання дуба, берези, сосни, інших реліктових дерев насичує повітря фітонцидами, киснем з високою іонізацією. В санаторіях Ворзеля відпочивали і лікувалися одночасно до чотирьох тисяч дорослих та п'ять тисяч дітей. А нині —лише по кілька десятків людей, з колишніх п'ятнадцяти дитячих санаторіїв працюють лише два...

— Ми не можемо переломити ситуацію, — каже голова селищної ради Зінаїда Сотникова. — Наш бюджет мізерний, обласна адміністрація теж не має коштів, хіба що приєднали б нас до Києва...

Головний лікар санаторію «Зірка» Леонід Закордонець, який віддав справі чверть століття, як його стурбований:

— Втратити добро легко, а як його заново нажити? Корпуси, меблі, медичну апаратуру, теплокомунікації... Нас хочуть купити, та й купують уже, за безцінь.

Віктор ЛУПЕЙКО.

Київська область.

***На знімку:** пенсія — відпочинок, проте бажано — з підробітком.*

Фото Сергія ЧУЗАВКОВА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Декрету Кабінету Міністрів України «Про прибутковий податок з громадян» щодо оподаткування благодійної допомоги

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести такі зміни до Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 10, ст.77, № 26, ст.281; 1996 р., № 45, ст.234; 1998 р., № 30-31, ст. 195; 1999 р., № 25, ст. 211; 2000 р., № 20, ст. 149):

1. У статті 5:

1) підпункт «і» пункту 1 викласти у такій редакції:

«і) вартість благодійної, у тому числі гуманітарної допомоги (далі — благодійна допомога), яка надходить у вигляді коштів або майна (безоплатно виконаної роботи, наданої послуги), на користь осіб, а саме:

Цільова або нецільова благодійна допомога, яка надходить особам, постраждалим внаслідок:

екологічних, техногенних та інших катастроф у місцевостях, оголошених Президентом України зонами надзвичайної екологічної ситуації;

стихійного лиха, аварій, епідемій і епізоотій загальнодержавного або місцевого характеру, які завдали або створюють загрозу здоров'ю громадян, навколишньому природному середовищу, викликали або можуть викликати людські жертви або втрату власності громадян, у зв'язку з якими рішення про залучення благодійної допомоги було прийнято відповідно Кабінетом Міністрів України або органом місцевого самоврядування.

Благодійна допомога, що надається на зазначені цілі, розподіляється через спеціальні позабюджетні фонди, створені державою чи органом місцевого самоврядування, або через існуючу мережу благодійних організацій.

Цільова благодійна допомога, яка надається благодійними організаціями набувачам благодійної допомоги для:

відшкодування витрат на оплату вартості лікування осіб, у тому числі на придбання ліків, донорських компонентів, протезно-ортопедичних пристосувань (у розмірах, що не покриваються виплатами сум страхового відшкодування з фондів обов'язкового медичного страхування), крім косметичного лікування або протезування, водолікування та геліотерапії, не пов'язаних із хронічними захворюваннями; лікування зубів та їх протезування з використанням дорогоцінних металів, порцеляни та гальванопластики; штучних запліднень, абортів (за винятком абортів, які проводяться за медичними показаннями), операцій із переміни статі, лікування венеричних захворювань (за винятком лікування синдрому набутого імунодефіциту), лікування від тютюнової чи алкогольної залежності. До запровадження системи обов'язкового медичного страхування норми цього абзацу поширюються на загальну суму (вартість) благодійної допомоги, отриманої її набувачем на такі цілі (з урахуванням зазначених обмежень);

відшкодування витрат на освіту (навчання) або перенавчання в закладах освіти набувача благодійної допомоги, зареєстрованого як безробітний, а також будь-якої іншої особи внаслідок проведення публічно оголошеного конкурсу, у тому числі як призначення стипендій, що виплачуються через такі заклади освіти;

відшкодування витрат на утримання набувача благодійної допомоги, який не досяг 18-річного віку, в дошкільному закладі, інтернаті, а також на оплату вартості утримання такого набувача у реабілітаційних центрах або його навчання у музичних школах, школах мистецтв;

відшкодування витрат на утримання та соціальну адаптацію інвалідів та престарілих громадян у закладах, призначених для такого утримання та соціальної адаптації;

відшкодування витрат на харчування та облаштування на нічліг осіб, які не мають житла, у закладах, що надають такі послуги;

відшкодування витрат на поліпшення умов утримання або медичного обслуговування осіб, які перебувають у пенітенціарних закладах України;

відшкодування витрат на проведення набувачем благодійної допомоги наукових досліджень або розробок за умови, що їх результати підлягають оприлюдненню та не можуть бути предметом патентування чи інших обмежень у оприлюдненні чи безоплатному розповсюдженні об'єктів інтелектуальної (промислової) власності, отриманих у результаті таких досліджень або розробок, а також у разі коли отримання такої допомоги не містить передумов щодо виникнення будь-яких договірних зобов'язань між благодійником або будь-якою третьою особою та набувачем благодійної допомоги у майбутньому, крім обов'язків з цільового використання такої благодійної допомоги. У разі коли після завершення зазначеного наукового дослідження (розробки) у набувача благодійної допомоги залишаються об'єкти власності, надані благодійною організацією для виконання такого дослідження (розробки), такий набувач зобов'язаний:

або придбати такі об'єкти власності у такої благодійної організації за їх звичайною ціною на момент такого придбання;

або повернути такі об'єкти власності такій благодійній організації чи іншій благодійній організації;

або визнати доход у розмірі звичайної вартості таких об'єктів власності з його включенням до складу декларації з сукупного оподатковуваного доходу за наслідками відповідного року;

відшкодування витрат особи, що є членом аматорської спортивної організації, клубу, або окремого спортсмена-аматора на придбання спортивного знаряддя та інвентарю; оренду або утримання спортивних майданчиків, приміщень чи споруд; відшкодування витрат, пов'язаних із участю такої особи у спортивних змаганнях. З метою застосування цього абзацу під терміном «аматорська спортивна організація, клуб» слід розуміти громадську організацію, діяльність якої не спрямована на отримання доходу; під терміном «спортсмен-аматор» слід розуміти особу, чия спортивна діяльність не спрямована на отримання доходу, за винятком отримання нагород чи винагород від імені держави або органів місцевого самоврядування;

відшкодування інших витрат набувача благодійної допомоги, якщо його доходи, отримані від інших осіб для здійснення такого відшкодування, звільняються від оподаткування згідно з нормами статті 5 цього Декрету.

Для цілей підпункту «і» під терміном «відшкодування витрат» слід розуміти здійснення благодійною організацією оплати (надання інших видів компенсацій) вартості товарів (робіт, послуг) на користь осіб, що безпосередньо надають такі товари (роботи, послуги) набувачам благодійної допомоги у зазначених випадках. Таке відшкодування витрат може здійснюватися як за рахунок коштів (майна) такої благодійної організації, так і за рахунок коштів (майна), які надійшли до такої благодійної організації на користь окремого набувача благодійної допомоги. Використання коштів (майна), які надійшли до благодійної організації на користь окремого набувача благодійної допомоги, на інші потреби не дозволяється. Відшкодування витрат не включає виплату заробітної плати, а також прирівняних до неї виплат та нарахувань відповідно до законодавства.

Набувач цільової благодійної допомоги має право на її використання протягом 12 календарних місяців, наступних за місяцем її отримання (її частини), за винятком надання благодійної допомоги у вигляді ендавменту. Під терміном «ендавмент» слід розуміти суму коштів або інших ліквідних активів, яка вноситься благодійником у банківську або небанківську фінансову установу, завдяки чому набувач благодійної допомоги отримує право на використання пасивних доходів, що виникають внаслідок користування такими коштами (активами) такими установами; при цьому набувач не має права на витрачання основної суми ендавменту. Якщо протягом вищезазначеного строку цільова благодійна допомога не була використана за призначенням її набувачем, вона підлягає поверненню благодійнику у невикористаній сумі протягом кварталу, на який припадає кінець призначеного строку її використання, або протягом цього строку має бути внесеною до місцевого бюджету, до якого зараховується податок, стягнутий з такого набувача, у розмірі такої невикористаної суми.

У такому ж порядку використовуються пасивні доходи, отримані від розміщення такої благодійної допомоги. Набувач цільової благодійної допомоги має право звернутися до податкового органу з поданням щодо продовження строку використання цільової благодійної допомоги у разі існування достатніх підстав, що підтверджують неможливість її повного використання у зазначені строки. У разі коли податковий орган відмовляє у такому продовженні, його рішення може бути оскаржене в адміністративному або судовому порядку згідно із законодавством.

У разі коли суми, визначені у підпункті «і», не використовуються у зазначеному порядку, вони визнаються безхазяйними.

Нецільова благодійна допомога, яка надається її набувачам, що мають доходи, нижчі за офіційно встановлений місячний рівень прожиткового мінімуму у розрахунку на кожного набувача, та є:

безробітними;

пенсіонерами;

особами з багатодітних сімей;

інвалідами;

особами, визнаними недієздатними;

дітьми-сиротами;

особами, які отримують житлові субсидії;

особами, які мають статус біженців або є особами з числа депортованих народів.

Не підлягає оподаткуванню нецільова благодійна допомога, що надається такому набувачеві у розмірах, які не перевищують розмір прожиткового мінімуму (з урахуванням його доходів з інших джерел) за відповідний місяць. При отриманні такої нецільової допомоги набувач має надати благодійній організації заяву із зазначенням суми свого доходу за відповідний місяць (крім безробітних, пенсіонерів та дітей-сиріт, що отримують доходи з одного джерела або їх не отримують), а благодійна організація має надіслати податковому органу за місцем податкової реєстрації набувача довідку про суму наданої благодійної допомоги у порядку, визначеному цим Декретом для виплати неосновних доходів. У разі коли за наслідками податкового року загальна сума нецільової благодійної допомоги, наданої її набувачу (з урахуванням доходів з інших джерел), перевищує суму доходу, що дорівнює рівню прожиткового мінімуму, розрахованого за 12 місяців такого податкового року, таке перевищення підлягає включенню до суми сукупного оподатковуваного доходу такого набувача за наслідками податкового року та оподатковується за загальними правилами, визначеними цим Декретом»;

2) підпункт «к» пункту 1 статті 5 викласти у такій редакції:

«к) суми, які направляються платниками податку до благодійних установ та організацій, але не більше 4 відсотків від суми задекларованого сукупного оподатковуваного доходу за звітний рік, що враховується під час подання декларації з сукупного оподатковуваного доходу за такий рік»;

3) доповнити статтю пунктом 3 такого змісту:

«3. Для застосування цієї статті під терміном «благодійна організація» слід розуміти організацію, яка відповідає всім нижченаведеним вимогам:

є неприбутковою організацією, створеною для здійснення благодійної діяльності відповідно до Закону України «Про благодійництво та благодійні організації», яка зареєстрована у відповідному податковому органі як благодійна організація та має в установчих документах обов'язок з періодичного, але не рідше одного разу на рік, оприлюднення повних звітів про джерела залучення коштів (майна) для здійснення благодійної діяльності та про напрями їх використання, а також про надання таких звітів будь-якому благодійнику такої благодійної організації, за запитом останнього;

є релігійною організацією або професійною спілкою, створеними згідно із законом та зареєстрованими у відповідному податковому органі.

Організація не вважається благодійною (незалежно від її організаційно-правового статусу або назви), якщо:

така організація бере пряму або побічну участь у виборах або рекламуванні будь-якої політичної партії (партійного блоку або об'єднання) або окремої фізичної особи на будь-які виборні посади;

надходження або активи такої організації використовуються для отримання вигод або переваг будь-якою фізичною або юридичною особою, крім отримання вигод належними набувачами благодійної допомоги.

Благодійна організація подає звіти про залучення коштів (майна) для здійснення благодійної діяльності та про напрями їх використання у строки та у порядку, встановлені цим Декретом для подання податкової звітності з прибуткового податку з громадян».

2. Статтю 12 доповнити частинами шостою і сьомою такого змісту:

«У разі, якщо благодійна допомога надається із порушенням правил, визначених підпунктом «і» пункту 1 статті 5 цього Декрету, відповідальними за нарахування, своєчасне внесення податку до бюджету є:

при нецільовому витрачанні коштів, які надійшли на рахунок благодійної організації на користь набувача, — така благодійна організація за наслідками податкового періоду, в якому відбулося таке нецільове витрачання;

при перевищенні граничної суми отримання нецільової благодійної допомоги, визначеної абзацом тридцять першим підпункту «і» пункту 1 статті 5 цього Декрету, — такий її набувач за наслідками податкового року, в якому відбулося таке перевищення. У разі коли набувач благодійної допомоги є нерезидентом або не є платником цього податку з інших причин, — благодійна організація;

при неповерненні невитрачених сум цільової благодійної допомоги у граничні строки, визначені абзацом двадцятим підпункту «і» пункту 1 статті 5 цього Декрету, — така благодійна організація за наслідками податкового періоду, на який припадає такий граничний строк.

У разі витрачання основної суми ендавменту або її частини платник податку, на користь якого був відкритий (задепонований) такий ендавмент, має визнати доход, який оподатковується податком у загальному порядку».

3. У статті 21:

а) у пункті 6 слова «подвійної облікової ставки Національного банку України від суми недоплати» замінити словами «у розмірі, визначеному законом»;

б) доповнити статтю пунктом 7 такого змісту:

«7. Відповідальність, встановлена цією статтею, застосовується до осіб, визначених відповідальними за нарахування та своєчасне внесення податку до бюджету згідно із частиною шостою статті 12 цього Декрету».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. З набранням чинності цим Законом благодійні організації зобов'язані привести свій організаційно-правовий статус у відповідність з вимогами підпункту 3 пункту 1 розділу I цього Закону у строк до 1 квітня 2001 року. Протягом цього періоду правами благодійних організацій, визначених Декретом Кабінету Міністрів України «Про прибутковий податок з громадян», користуються неприбуткові організації, визначені в абзацах «а», «б», «е» підпункту 7.11.1 пункту 7.11 статті 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (крім політичних партій, їх блоків або об'єднань).

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 грудня 2000 року.
№ 2136 — III.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту багатодітних і неповних сімей

З метою посилення соціального захисту, поліпшення умов життя та державної підтримки багатодітних і неповних сімей, створення більш сприятливих умов для виховання дітей у таких сім'ях **постановляю:**

1. Кабінету Міністрів України:

затвердити у першому півріччі 2001 року програму «Українська родина»;

вирішити в установленому порядку питання про створення Міжвідомчої комісії з питань сімейної політики;

подавати щороку, починаючи з 2001 року, Президентові України державну доповідь про становище сімей в Україні.

2. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям:

сприяти малозабезпеченим багатодітним і неповним сім'ям у вирішенні питань щодо погашення заборгованості за житлово-комунальні послуги, електроенергію, опалення та скраплений газ;

сприяти батькам багатодітних і неповних сімей у працевлаштуванні, здійсненні професійної підготовки та підвищенні кваліфікації;

забезпечувати зайнятість підлітків і молоді з багатодітних і неповних сімей під час канікул в учнівських виробничих бригадах, таборах праці та відпочинку;

всебічно підтримувати сім'ї, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, сприяти створенню дитячих будинків сімейного типу;

сприяти багатодітним і неповним сім'ям в організації індивідуальної трудової діяльності, фермерських господарств, інших форм підприємницької діяльності.

3. Міністерству культури і мистецтв України, Міністерству освіти і науки України, Державному комітету молодіжної політики, спорту і туризму України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям створювати умови для змістовного відпочинку, організації дозвілля і занять спортом батьків та дітей з багатодітних родин.

4. Міністерству охорони здоров'я України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям сприяти першочерговому направленню за наявності показань на санаторно-курортне лікування дітей з багатодітних і неповних сімей.

5. Державному комітету молодіжної політики, спорту і туризму України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям:

вжити заходів щодо розширення мережі центрів сім'ї «Родинний дім», інформаційно-консультативних та кризових сімейних центрів для надання правової, інформаційної та медико-психологічної допомоги багатодітним сім'ям;

організувати роботу з відродження шефства підприємств, установ та організацій усіх форм власності над багатодітними і неповними сім'ями, а також над найбільш незахищеними сім'ями, вживати заходів для вдосконалення соціального патронажу і підтримки таких родин, включаючи побутове і торговельне обслуговування;

проаналізувати досвід роботи з багатодітними і неповними сім'ями в різних регіонах з метою узагальнення та поширення найбільш прогресивних форм цієї роботи.

6. Міністерству освіти і науки України, Державному комітету молодіжної політики, спорту і туризму України разом з Академією педагогічних наук України організувати вивчення соціальних, психологічних та педагогічних проблем сімейного виховання у багатодітних і неповних сім'ях.

7. Державному комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державному комітету молодіжної політики, спорту і туризму України:

започаткувати на телебаченні, радіо, в інших засобах масової інформації постійно діючі рубрики за тематикою: сім'я і закон, соціально-правовий захист багатодітних і неповних сімей, дитячий будинок сімейного типу і прийомна сім'я як нові форми виховання дітей-сиріт;

забезпечувати широке висвітлення заходів, спрямованих на посилення соціального захисту багатодітних і неповних сімей.

8. Кабінету Міністрів України один раз на півріччя інформувати про стан виконання цього Указу.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 30 грудня 2000 року.
№ 1396/2000.

Новонародженого назвали Бхукам — «землетрус»

Телеканал Star, який працює в індійському штаті Гуджарат, що потерпів від руйнівного землетрусу, з посиланням на слова міністра оборони Індії Жоржі Фернандеша повідомив: число жертв, яке зараз оцінюють у 20 тисяч осіб, може перевищити навіть цю цифру... Це найсильніший землетрус в Індії за останні 50 років.

Учора Гуджарат відвідав прем'єр-міністр Індії Атал Біхарі Ваджпаї. Він побував у лікарнях і зустрівся з пораненими.

Представники індійської влади та іноземні рятувальники кажуть, що сподівання знайти живих під уламками будівель після землетрусу в Гуджараті поступово тануть. В інтерв'ю Бі-бі-сі міністр внутрішніх справ Харен Пандія наголосив, що на це шансів мало. Тисячі жертв і досі перебувають під руїнами. Індійський уряд має намір просити в міжнародних банків півтора мільярда доларів для відбудовних робіт. На думку кореспондента Бі-бі-сі, індійська економіка не готова до такого удару і їй буде нелегко його пережити.

Крім того, в Індії сталося те, чого всі побоювалися і очікували, — повторні поштовхи. Сила недільного становила 5,9 бала за шкалою Ріхтера. За попередньою інформацією, епіцентр знаходився приблизно за 390 км на південний захід від Ахмадабада. Вчора поштовхи тривали. Один з них був дуже сильний. Місцеві жителі в паніці залишили свої оселі. Ще не зрозуміло, чи є поштовх наслідком землетрусу, який стався в Індії чотири дні тому, чи це окремий землетрус. Даних про нові жертви й руйнування поки що не надходило. У країні тривають роботи з пошуку людей, котрі перебувають під завалами. В акції беруть участь фахівці з Німеччини, Швейцарії, Росії та інших європейських країн.

А я тим часом витратила півдня на те, щоб дізнатися, чи запропонувала Україна в особі Міністерства з надзвичайних ситуацій свою допомогу Індії і в чому вона полягатиме. У прес-службі МНС «ГУ» неодноразово просили передзвонити за 20 хвилин: «Інформацію готуємо, саме уточнюємо останні деталі. Все, що можемо сказати, — ми готові...» Тільки уточнювали останні деталі протягом трьох годин. Відверто кажучи, з огляду на постійні повідомлення про те, скількох людей уже врятували росіяни, скільки польових госпіталів відкрили ізраїльтяни тощо, трохи неприємно чути заяви на кшталт: «ГУ» не єдиний, хто хоче знати про плани наших рятувальників, мовляв, можете й зачекати.

На тлі загальної трагедії Індії малозначущими, на перший погляд, здаються поодинокі позитивні повідомлення. Та все-таки вони трапляються. Індійська газета «Asian Age» повідомила про те, що молоде подружжя, в якого напередодні народилася дитина, назвало малюка Бхукам. Це ім'я в перекладі з гінді означає «землетрус». Як кажуть батьки, їхній син народився у п'ятницю в одній з приватних клінік Ахмадабада. Породілля була в операційній у ту мить, коли в усьому місті внаслідок підземних поштовхів відключилася електрика. За словами акушера, котрий приймав пологи, лише після того, як лікарі вийшли з операційного приміщення, вони «усвідомили, що насправді сталося»...

Яна СТАДІЛЬНА.

На знімку АП: у неділю індійським солдатам, які працюють на розчищенні завалів у зруйнованому землетрусом місті Бхудж (захід Гуджарату), пощастило витягти з-під уламків будівельних конструкцій живу жінку. 40-річна Кусум Бен була похована під завалом близько 56 годин. Перед землетрусом вона мешкала у восьмиповерховому багатоквартирному будинку, минулої п'ятниці дощенту зруйнованому підземними поштовхами. Жінку доставлено до госпіталю.

P. S. У результаті нелегких спроб отримати інформацію від МНС з'ясувалося: «Наші рятувальники готові допомогти. І якщо буде запрошення індійської сторони, вони вилетять найближчим часом». А ще у прес-службі МНС були ображені через мою нетерплячість: «Ви що, не знаєте, що сталося з нашим літаком?» Я відповіла: «Знаю і навіть у курсі подій щодо пригоди з Ан-70, однак не розумію, чому таку «серйозну» інформацію щодо Індії треба так довго уточнювати і на прохання сказати хоча б щось посилати її (або мене?) факсом». Крім того, хотіла б поділитися з МНС інформацією. Не факсом, а через газету. Влада Індії ще в неділю звернулася до всієї світової спільноти по допомогу. Передусім їм потрібні рятувальники. Зрозуміло, що не кожна країна у змозі таку допомогу надати, але, пам'ятаючи високу оцінку, отриману українцями під час ліквідації наслідків турецького землетрусу, «ГУ» саме й потурбував МЗС.

Мюнхен — побратим, Кличко — чемпіон

Минулих вихідних делегація Києва на чолі з міським головою Олександром Омельченком побувала з робочим візитом у Мюнхені. Столиця Баварії, як відомо, має побратимські зв'язки зі столицею українською — це проявляється в регулярних культурних, політичних, адміністративних обмінах. І перспектив багато: про них і йшлося під час зустрічі Олександра Омельченка з обербургомістром Мюнхена Кристіаном Уде.

На думку останнього, повідомила «ГУ» прес-секретар київського міського голови Світлана Криворучко, наголос слід робити на економічній співпраці. Саме тоді мешканці зможуть відчути реальні результати побратимства. Олександр Омельченко конкретизував: Києву був би корисний досвід Мюнхена в розвитку комунального господарства, адже столиця Баварії славиться розвинутою інфраструктурою, тут навчилися економити електро- й теплоенергію, водні ресурси тощо.

Конкретна розмова матиме продовження в Києві: обербургомістр прийняв запрошення київського голови відвідати нашу столицю. І, в свою чергу, запросив Олександра Омельченка побувати на знаменитому Фестивалі пива, що відбувається в Баварії в жовтні. А ще мери відвідали боксерський поєдинок за титул інтерконтинентального чемпіона за версією WBA між Віталієм Кличком та американцем Орліном Норрісом. Причому Кристіан Уде, як повідомив «ГУ» сам Олександр Омельченко, вболівав за українського боксера. Щоправда, недовго **(читайте на 15-й стор).**

Вл. інф.

Недостойні ігри багатих

Розчарування. Так можна визначити почуття людей, які займаються підготовкою компенсаційних виплат колишнім примусовим працівникам. Усі сподівалися на те, що до кінця січня американська сторона відкличе позовні заяви до німецьких банків і підприємств індустрії. Це дало б змогу, як не раз заявляли члени кураторіуму фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє», вже в травні розпочати виплати. Але заокеанські юристи все залишили, як і раніше, — їм нема куди поспішати, а гонорар у разі успіху на кілька порядків перевищує суми виплат жертвам нацизму з країн Східної Європи. Передбачуваний час відшкодувань знову відсувається.

Багаті дозволяють собі погратися попри домовленості на найвищому рівні. Щоправда, домовлялися з попереднім президентом Біллом Клінтоном, який рекомендував американським судам відкликати позови, розглядаючи їх як такі, що суперечать міжнародним інтересам США. Рекомендувати рекомендував, але суди в Америці незалежні. Ось і виходять вони з інтересів своїх клієнтів, а саме американських євреїв — жертв націонал-соціалізму, котрі втратили в роки другої світової війни майно і потребують нині справедливих відшкодувань. Та й у Білому домі тепер інший хазяїн. Ну а в німецьких банків і фірм власні інтереси: вони згодні платити, але тільки за умови надання правових гарантій, що більше ніхто й ніколи з ними не судитиметься. Їх підтримує німецький фонд «Пам'ять, відповідальність і майбутнє».

Проте американська суддя Ширлі Крам, котра була присутня минулого четверга в Берліні на засіданні кураторіуму фонду, відверто висловила сумнів у тому, що підприємства німецької індустрії взагалі мають намір платити. Адже досі вони не тільки не переказали на рахунок фонду обіцяні 5 мільярдів марок, а й не зібрали 1,4 млрд. марок, яких бракувало. «Чому б індустрії не розпочати виплати вже тепер, не чекаючи рішення німецьких судів?» — поставила вона дуже просте запитання учасникам засідання. Давши при цьому зрозуміти, що в такому разі можливе відкликання позовних заяв.

Резони американських позивачів, їхніх адвокатів, як і німецької індустрії, можна зрозуміти. Та коли Німеччина й справді хоче очиститися якщо не від попередніх гріхів, то бодай від боргів, чому б їй не розпочати виплати вже тепер? Адже це Америка б'ється за кожний мільйон для своїх співвітчизників — жертв нацизму, а наші люди давно й слухняно (навіть не знаючи ще, яка сума компенсацій їм належить) підписали заяви, що ні нині, ні в подальшому до Німеччини майнових і фінансових претензій не матимуть.

То яка ще гарантія потрібна Німеччині? Чому б уряду України не заступитися за своїх співгромадян хоча б тепер, порушивши це питання перед урядом бундесреспубліки? Тим паче що німецьким фірмам і банкам, які отримують величезні прибутки, особливо втратно не буде, якщо вони «відірвуть» від свого пирога 5 мільярдів марок. Адже ніхто з них навіть не заїкається, що ця сума велика. Бо насправді вона дуже мала. Можна сказати, символічна порівняно з тим, що колись скоїли їх співвітчизники. Ну чи не ганьба (особливо на тлі жалісливих покаянних слів, «з нагоди» виголошуваних вищими посадовими особами Німеччини), що третій рік триває недостойний торг двох багатих держав через не такі вже й великі гроші? Які, проте, багатьом із тих, хто чекає на них у країнах колишнього СРСР, найбільше постраждалих від нацистів, допомогли б не розбагатіти, а вижити. З'ясовується, поплакати над чиєюсь нещасною долею значно простіше, аніж розстатися з давно обіцяними людям грошима...

А тим часом, як заявив Лотар Еверс, голова Федерального союзу інформації і консультацій із відшкодувань жертвам, переслідуваним націонал-соціалістським режимом, німецький фонд «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» отримує щодня 400 тисяч марок як відсотки від 5 млрд. марок на його рахунку, призначених для виплат примусовим працівникам.

То які йому потрібні гарантії і від кого, щоб почати виплачувати ці гроші вже тепер?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

■ Давос

Глобалізація — не причина всіх лих

Генеральний секретар ООН Кофі Аннан закликав провідних бізнесменів бути захисниками всіх прошарків суспільства і довкілля, щоб глобалізація приносила користь також і бідним. Це означає, сказав Кофі Аннан, що треба більше зусиль докладати для захисту прав людини, всіляко поліпшувати умови праці, а також переконувати якомога більше фірм приєднатися до ініціативи ООН щодо удосконалення практики підприємництва. В свою чергу, Джордж Сорос, відповідаючи опонентам, заявив, що бідність багатьох країн пояснюється не глобалізацією, а корупцією місцевої влади.

■ Тель-Авів

Барак не зустрічатиметься з Арафатом

Прем'єр-міністр Ізраїлю Ехуд Барак заявив, що до лютневих загальних виборів більше не буде мирних переговорів з палестинцями. Експерти припускають, що Барак не хоче погоджуватися на зустріч, у позитивному результаті якої він не переконаний. Ясір Арафат, у свою чергу, різко засудив позицію Ізраїлю у конфлікті, що триває.

■ Джакарта

Сутички тривають

У Джакарті поліція розігнала демонстрацію протесту студентів місцевих вузів, котрі домагаються відставки президента країни Абдурахмана Вахіда і форсування темпів економічних реформ. Студенти висловлювали свою згоду з початком парламентських слухань у справі про фінансові зловживання Вахіда та його найближчих помічників.

■ Берлін

Маргарин може бути заражений

Інститут ветеринарної медицини повідомив, що німецький маргарин, а також інші продукти можуть бути заражені «коров'ячим сказом».

■ Лондон

У Хусейна є бомба, навіть дві

За словами іракського військового інженера, що втік з Іраку 1999 року, в розпорядженні Саддама Хусейна вже є дві атомні бомби і триває їх подальше виробництво. Інженер, ім'я якого тримають у таємниці, стверджує, що бомби збирають у районі Хермін на північному сході країни, неподалік від кордону з Іраном. Інформація занепокоїла експертів ООН, що дали вказівку розпочати перевірку отриманих відомостей.

■ Вашингтон

Санкції залишаться в силі

Адміністрація Буша має намір зберегти в силі економічні санкції проти Куби. Про це заявив віце-президент Річард Чейні, давши зрозуміти, що політика США щодо цієї держави не зміниться за нової адміністрації. Перебування при владі Фіделя Кастро Вашингтон, як і раніше, вважає «головною проблемою» сьогоднішньої Куби. За словами Чейні, щойно Кастро піде з політичної арени, буде усунено перешкоди для нормалізації відносин між двома країнами.

■ Саппоро

Свято снігу й льоду

У японському місті Саппоро закінчуються останні приготування до фестивалю сніжної та льодової скульптури. Загалом до свята, яке розпочнеться 6 лютого, буде виготовлено 326 скульптур. Плановано, що протягом тижня фестиваль відвідає 2,2 млн. туристів.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото Рейтер.

Вниманию акционеров ОАО «Завод «Кристалл».

23 марта 2001 года в городском Доме творчества учащихся по адресу: г. Николаев, ул. Адмиральская, 31, в 10 часов состоится общее собрание акционеров с **повесткой дня:**

1. Отчет правления по итогам финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Завод Кристалл» в 2000 году.
2. Отчет дочерних предприятий ДП «Саприс», ДП «Кристалл — электроприбор» по итогам финансово-хозяйственной деятельности в 2000 году.
3. Утверждение баланса и отчета по распределению прибыли за 2000 год, финансового плана 2001 — 2003 года, плана распределения прибыли на 2001 год.
4. Отчет и выводы ревизионной комиссии по результатам работы в 2000 году.
5. Отчет наблюдательного совета по результатам работы в 2000 году.
6. О внесении изменений в Устав и соответствующие внутренние документы ОАО «Завод «Кристалл».

Регистрация акционеров 23 марта с 8.00 до 9.30. Акционерам при себе иметь паспорт, либо другой документ, подтверждающий личность.

Прием предложений по изменению повестки дня прекращается за 30 дней до начала работы собрания. С документами можно ознакомиться в ОАО «Завод «Кристалл», Николаев, ул. Декабристов, 41, тел. (0512) 37-22-75, и у независимого Регистратора — Николаевский филиал КБ «Приватбанк», ул. Фрунзе, 27, тел. (0512) 47-14-38.

Правление ОАО «Завод «Кристалл».

Правління ВАТ «Синельниківський хлібозавод»

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 15 березня 2001 р. об 11.00 за адресою: м. Синельникове, вул. Космічна,1, приміщення хлібозаводу.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати роботи ВАТ у 2000 р.
2. Внесення змін до внутрішніх положень ВАТ та вибори органів управління.
3. Про реорганізацію ВАТ.

Правління ВАТ.

АО «СТОМА»

сообщает своим акционерам, что отчетно-выборное собрание состоится 15 марта 2001 г. в актовом зале АО «СТОМА» в 14-00 по адресу: г. Харьков, ул. Ньютона,3. Регистрация акционеров состоится с 11:00 до 13:45.

Повестка дня:

1. Выбори счетной комиссии.
2. Отчет правления о результатах хозяйственной деятельности и перспективах развития.
3. Отчет наблюдательного совета.
4. Отчет ревизионной комиссии и его утверждение.
5. Утверждение годового отчета и распределение прибыли за 2000 г., утверждение размеров и даты выплаты дивидендов за 2000 г., распределение прибыли на 2001 г.
6. Утверждение Колдоговора.
7. Выборы президента АО «СТОМА».
8. Выборы правления АО «СТОМА».
9. Выборы ревизионной комиссии.
10. О внесении изменений в Устав АО «СТОМА».
11. Утверждение и заключение Контракта с президентом АО «СТОМА».
12. Разное.

Для участия в собрании при себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность. Представителям акционеров, кроме того необходимо иметь доверенность на право участия в собрании АО «СТОМА», оформленную в соответствии с действующим законодательством Украины.

Справки по телефону: 50-73-56.

Правління відкритого акціонерного товариства «Ватутінський комбінат вогнетривів» повідомляє акціонерів про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 28 березня 2001 року.

Порядок денний:

1. Звіт Правління «Про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік та основні напрями роботи на 2001 рік».
2. Звіт Ради Товариства.
3. Звіт Ревізійної комісії товариства.
4. Про розподіл прибутку у 2001 році.

Початок зборів о 14 годині. Реєстрація акціонерів та їхніх представників 28 березня 2001 року з 11.00 до 13.45.

Для участі у зборах з собою мати:

1. Документ, який посвідчує особу (для фізичних осіб).
2. Доручення на право участі у зборах (для юридичних осіб).

Місце проведення зборів: м. Ватутіне, вул. Індустріальна, 11, «Ватутінський комбінат вогнетривів», актовий зал. Довідки за телефоном: (04740) 6-23-10.

Повідомлення про проведення Загальних зборів акціонерів ВАТ «Буринський завод сухого молока»

Шановний акціонере!

Повідомляємо, що згідно з рішенням Правління (Протокол від 19 січня 2001 р. № 26), загальні збори ВАТ «Буринський завод сухого молока» відбудуться 21 березня 2001 р. о 12 год. за адресою: м. Буринь, Сумської обл., вул. Конотопське шосе,1. Завод сухого молока.

Порядок денний:

1. Звіт Голови правління про роботу ВАТ за звітний період.
2. Звіт Голови Спостережної Ради ВАТ про роботу за звітний період.
3. Звіт Голови Ревізійної комісії про проведену роботу за звітний період. Висновок Ревізійної комісії щодо річного звіту та балансу ВАТ.
4. Затвердження річного звіту та балансу, строків і порядку розподілу прибутку, одержаного у 2000 році.
5. Визначення стратегії розвитку та основних напрямів діяльності ВАТ на 2001 рік.
6. Вибори Спостережної Ради.
7. Затвердження договору з реєстратором на ведення реєстру.

Нагадуємо, що відповідно до вимог ст.43 Закону України «Про господарські товариства», Ви маєте право не пізніше, як за 30 днів до дати проведення Зборів надати свої пропозиції щодо порядку денного. Правління звертається до Вас з проханням взяти участь у Зборах особисто або шляхом видачі відповідної довіреності будь-якій особі, обраній на Ваш розсуд.

Для того, щоб мати право брати участь та голосувати на Зборах, Ви, або Ваша довірена особа мають зареєструватися. Реєстрація учасників зборів буде відбуватися за місцем проведення Зборів. Початок реєстрації 21 березня 2001 року о 9 годині, закінчення об 11.30 год. (за 30 хвилин до початку зборів).

З повагою
Голова правління БАРАНИК М. І.

К сведению акционеров ЗАО «Пансионат Прибрежный»

Уважаемые акционеры!

В соответствии с Уставом ЗАО «Пансионат Прибрежный» 13 марта 2001 года на базе МКБ «Искра» (г. Москва, РФ) состоится общее собрание акционеров ЗАО «Пансионат Прибрежный».

1. Отчет Ревизионной комиссии ЗАО об итогах финансово-хозяйственной деятельности за 2000 год.
2. О подготовке к сезону 2001 года.
3. Об утверждении заключенных договоров в период 05.2000 — 03.2001 годов.
4. О выпуске и регистрации дополнительного количества (эмиссии) акций в связи с увеличением уставного фонда и перераспределении акций в ЗАО.
5. О внесении изменений в учредительные документы ЗАО путем изложения в новой редакции.

Справки по тел. (044) 2542668.

5 квітня 2001 року, о 14.00 в приміщенні актового залу за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. К. Маркса, 48, відбудуться збори акціонерів **ЗАТ Дніпропетровський універмаг «Дитячий світ»**.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про підсумки фінансово-господарської діяльності за 2000 рік і перспективи розвитку на 2001 рік.
2. Звіт та висновки Ревізійної комісії.
3. Зміни у складі органів Правління.
4. Зміни до Статуту.

Правління.

Арбітражний суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободы, 5, Держпром, 8-й під'їзд) порушив справу № Б-15279/2-30 про банкрутство ТОВ «Торгівельний будинок «Вуглекокс» (61125, м. Харьків, Червоношкільна наб., 24) код ЗКПО 30138454, р/р 26007185 в АКБ «Європейський» м. Харкова, МФО 351845.

Розпорядником майна призначено Чобота О. А. (ліцензія № 052 від 06.09.2000 р.)

Кредиторам у строк до 1 квітня 2001 р. заявити про свої вимоги розпоряднику майна.

Арбитражный суд Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбудил дело № 15/223 Б о банкротстве малого совместного внедренческого предприятия фирма «Тау» (юридический адрес: 83112, г. Донецк, ул. Куприна, 109), р/с 26008980332 в Кировском УСБ в Донецке, МФО 334323, ОКПО 1347836.

Распорядитель имущества — Аксютенко Олег Иванович, лицензия 000025.

Заявления кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца.

Ліквідаційна комісія та ліквідатор **ПФ «Еллін»** повідомляє про продаж майна, включеного до ліквідаційної маси банкрута, який буде здійснений на конкурсних умовах шляхом прямого продажу. Продаж майна оформляється договорами купівлі-продажу або через біржеві торги згідно рішення комітету кредиторів. Майно знаходиться за адресами: м. Біла Церква, вул. Томилівська,45, вул. Піщана,1а, Митрофанова,8. З питань ознайомлення з майном звертатися за телефоном (263) 51432. Термін продажу майна з дня виходу оголошення. Ліквідатор: Дяченко Сергій Вікторович. Конт. тел. (044) 2357178.

СП УКВП УКООППРОМТОРГ в м. Харкові ліквідується. Код ЄДРПОУ 01707019. Юридична адреса: м. Харків, вул. Малиновського, 5. Претензії приймаються протягом одного місяця з дня опублікування. Тел. 12-36-08.

Ліквідаційна комісія повідомляє про ліквідацію **ЗАТ «Інвестиційно-фінансова компанія «Енран-Інвест»**, код ЄДРПОУ 21635814. Претензії приймаються протягом 2-х місяців від дати публікації за адресою: Київ, вул. Біличанська,1.

ТОВ «Техномаркет» повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом одного місяця з моменту опублікування за адресою: 010132, м. Київ, вул. Комінтерну, 30. КОД 30971852, тел.: 255-57-34.

Утерянную печать частного предприятия «Нэман», идентификационный код 25283766 считать недействительной с 30 июня 2000 года.

Дочірнє підприємство «Ініт Україна», ідентифікаційний код 30305066, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місців за адресою: м. Київ, вул. Інститутська, 29 а.

Арбитражный суд Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса,18) возбудил дело № 2-3/8569-2000 от 19 декабря 2000 г. о банкротстве ОАО «Алуштинский завод железобетонных конструкций», расчетный счет 2600931153001, МФО 324032, ОКПО 01268880.

Распорядителем имущества является Арбитражный управляющий — Крижановский Александр Николаевич, лицензия № 076.

Заявления кредиторов и лиц, желающих принять участие в санации предприятия принимаются в течение одного месяца со дня опубликования настоящего объявления.

Компанія «ПрайсуотерхаусКуперс Істерн Юроп Б. В.» (Нідерланди) повідомляє про закриття свого представництва в Україні. Претензії приймаються протягом місяця. Телефон (044) 246-42-11.

Общество с ограниченной ответственностью **«Геотехприбор»**, зарегистрированное Орджоникидзевской районной администрацией г. Запорожья 5 ноября 1998 г. № 0010037, перерегистрировано 19 января 2000 г., № Ю0010475, идентификационный код — 30105771 —ликвидируется.

Претензии принимаются в течение двух месяцев по адресу: 69035, г. Запорожье, пер. Каменный,8.

Ліквідаційна комісія повідомляє про ліквідацію товариства з обмеженою відповідальністю **«Укрстар»**, яке знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, 15 (ідентифікаційний номер 30965519).

Строк заяви претензій кредиторів — два місяці з дня оголошення в пресі про ліквідацію Товариства.

Претензії кредиторів приймаються ліквідаційною комісією за місцезнаходженням Товариства у встановленому чинним законодавством порядку.

Арбітражний суд Кіровоградської області (25000, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу № (5) 05-01/3122/10-182 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Кіровоградський завод дозуючих автоматів», код 00226514.

Юридична адреса: м. Кіровоград, пров. Експерементальний,2.

Р/Р 260000330010005 в ОД УСБ м. Кіровограда.

Арбітражний керуючий Заболотний Г. В. ліцензія № 000352 від 15.03.2000 року

Заяви кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До уваги акціонерів ВАТ «Чижівська паперова фабрика»

Збори акціонерів ВАТ «Чижівська паперова фабрика» скликаються за ініціативою ЗАТ ІК «ІТТ-інвест», як акціонера, що володіє більш 10% голосуючих акцій, згідно ст.45 Закону України «Про господарські товариства».

Повідомляємо про скликання загальних зборів акціонерів, які відбудуться 30 березня 2001 року об 11.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Гоголя,29, приміщення Дніпропетровської філії Української Академії Державного Управління при Президенті України, аудиторія № 317. Початок реєстрації з 10.00 до 11.00.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2000 р. Визначення основних напрямів діяльності товариства на 2001 р.
2. Звіт Спостережної ради. Визначення стратегії розвитку діяльнотсі товариства на 2001 р.
3. Звіт Ревізійної комісії.
4. Про порядок розподілу прибутку та виплати дивідендів.
5. Внесення змін та доповнень до Статуту товариства, шляхом затвердження Статуту в новій редакції.
6. Внесення змін до персонального складу Спостережної ради.
7. Внесення змін до персонального складу Правління товариства.
8. Внесення змін до персонального складу Ревізійної комісії.
9. Про передачу ведення реєстру ВАТ іншому реєстроутримувачу.
10. Затвердження форми випуску акцій.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів — доручення на право участі у зборах.

Правління ЗАТ ІК «ІТТ-інвест»

Государственная налоговая инспекция в г. Енакиево сообщает, что арбитражным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбуждены дела:

— № 33/40 Б о банкротстве государственного предприятия шахты «Юный Коммунар» п/о «Орджоникидзеуголь», расположенного по адресу: 86400, Донецкая обл., г. Енакиево, ул. Суворова, 1, р/с 2605302695026 в Енакиевском отделении АК ПИБ, ОКПО 00175685. Распорядителем имущества назначен Роженко Руслан Анатольевич — лицензия № 129.

— № 18/217 Б о банкротстве Дочернего предприятия управления № 116 АОЗТ «Донбасстальконструкция», расположенного по адресу: 86400, Донецкая обл., г. Енакиево, пр. Берегового, 2а; р/с 26000301636161 в Енакиевском отделении АК ПИБ, ОКПО 01413454.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 706/5 про визнання банкрутом АТ «Бізнес-Схід» (23600, м. Тульчин, вул. Визволення, 2/5, Вінницької області, р/р 26007260278001 в Тульчинському відділенні Вінницької дирекції АК АПБ «Україна», МФО 302441).

Розпорядником майна призначено Болховітіна В. Н., м. Вінниця, т. 35-91-63.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Присвячується пам'яті «Князя Роси»

Тарас Мельничук... Князь Роси... Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка. Поет з Божої ласки.

Народився 1938 року в Уторопах Косівського району Івано-Франківщини. Закінчив школу, навчався на філфаці Чернівецького університету, працював на різних посадах. Двічі сидів у в'язниці за політичні переконання. За його життя в Україні вийшло три поетичні збірки: «Несімо любов планеті» (1967), «Князь Роси» (1990), «Чага» (1994). За межами: «Із-за грат» (1982). І ось уже 6 років, як поета-страдника немає серед живих. Його ім'я навіки запишеться на скрижалях українського красного письменства.

Нині його творчістю наснажуються ті, хто припадає до скарбів народного світогляду, незамуленої української душі. На сьогодні існує й літературна премія його імені під назвою «Князь Роси», що нею вже відзначено чотирьох літераторів. Минулого року її здобула відома поетеса Ніна Гнатюк.

До п'ятиріччя з дня смерті видатного поета відоме коломийське видавничо-поліграфічне товариство «Вік» Івано-Франківщини та Вижницька районна друкарня Буковини видали в світ антологію присвят Тарасу Мельничуку під назвою «На княжих росах — побратимів карб». Ця книжка — данина пам'яті провідникові нового мислення, подвижникові українського духу, лицарю поетичного слова, бунтарю-страдникові. У цім хвилюючім вінку пам'яті, мов перші весняні квітки — бриндушки, які він оспівав у власних творах, щемливі думки і висловлені почуття Тарасових побратимів пера.

Мельничукове пристрасне поетичне слово, його бунтарське життя гуцула, любов до рідного народу надихатиме й наснажуватиме ще багатьох творців, хто не став покручем, не відцурався свого походження. Певну частку присвят цього збірника дарували на пам'ять поета лауреати премій імені Тараса Шевченка, Івана Нечуя-Левицького, Павла Тичини, Дмитра Загула, Михайла Павлика, «Благовіст» тощо. Присвятили свої твори також члени Національної спілки письменників, композитори, художники, вчителі. Зокрема, наприклад, для Ніни Гнатюк, її пристрасно-болючої лірики Тарас Мельничук — це «чиста і щемка гроза» в її житті, для Марії Боєчко — могутній володар слова, Манолія Попадюка — провісник весни, Миколи Близнюка — Мольфар, добрий дух Чугайстер, Орисі Яхневич — мученик з крилами Князя Роси, а для Михайла Андрусяка — «у найкращих у світі горах править росами добрий Князь Роси...», Дмитра Гриньківа— Тарас «цвів весною і літо запускав у гори». Свої твори присвятили поетові також Василь Герасим'юк, Мирослав Лазарук, Дмитро Кремінь, Василь Рябий, Василь Клічак, Марта Томенко, Ярослав Дорошенко, Іван Іов, Микола Васильчук та багато інших.

Окремо заслуговує на увагу дещо раніше видана перша, можна вважати, грунтовна праця Галини Курищук (небоги Тараса Мельничука) про життєвий і творчий шлях Князя Роси — «Встати! Суд іде!..» Вона

використала спогади рідних, друзів, односельців. Для неї поет — мученик і провидець, людина, яка свідомо віддала себе в жертву заради справедливості існування рідного народу. У передмові ж редактора-упорядника антології присвят Манолій Попадюк написав, що вінок на честь Тараса Мельничука — то «спраглий ковток совісті, духовної наснаги і для поколінь нового тисячоліття».

Михайло ВАСИЛЕНКО,
лауреат літературної премії ім. Тараса Мельничука «Князь Роси».

Спорт

Події та результати

■ **Гандбол.** Чемпіонат світу. Франція (Дюнкерк). Україна — Туніс — 24:18, Україна — Саудівська Аравія —28:17, Україна — Норвегія — 31:22. Завтра у 1/8 фіналу українці в Тулузі зіграють з хорватами.

Ліга чемпіонів. Жінки. «Спартак» (Україна, Київ) — «Мілар-л'Еліана» (Іспанія, Валенсія) — 30:25.

■ **Баскетбол.** Київ. Чемпіонат Європи. Відбірковий турнір. Чоловіки. Україна — Македонія — 95:86 (47:36). За підтримки заповненого вщерть залу підопічні Геннадія Защука вирвали бажану перемогу і вийшли до фінального турніру.

■ **Теніс.** AUSTRALIAN OPEN. Фінали. Чоловіки. Агассі (США) — Клеман (Франція) — 6:4, 6:2, 6:2. Жінки. Девенпорт (США) — Хінгес (Швейцарія) — 6:4, 6:3.

■ **Футбол.** Москва. Кубок Співдружності. Фінал. **«Спартак» (Росія) — «Сконто» (Латвія) — 2:1.** «Золотий» гол у додатковий час забив напівоборонець збірної України Едуард Цихмейструк.

Київ. Стадіон «Динамо». Товариський матч. **Збірна України — «Таврія» (Сімферополь). 4:0**. Тимощук, 25, Мелащенко, 60, Співак, 64, 70. Збірна виступала в такому складі: (перший тайм) Вірт, Старостяк, Попов, Конюшенко, Анікеєв, Хома, Зубов, Тимощук, Шищенко, Белік, Воробей; (другий тайм) Шовковський, Несмачний, Дмитрулін, Кардаш, Яшкін, Ващук, Головко, Співак, Назаров, Мелащенко, Попович. Національна команда завершила тренувальний збір.

Конча-Заспа. Манеж тренувального центру ФК «Динамо». Товариський матч. **«Динамо» (Київ) — «Ворскла» (Полтава). 3:1.** У переможців відзначилися —Венглинський, Чернат і Гавранчич. У складі динамівців виступав нігерієць, фізично потужний 20-річний ліберо (зріст 195 см) Амоко Гаррісон.

■ **Хокей.** Чемпіонат СЄХЛ. **«Сокіл» (Україна, Київ) — «Енергія» (Литва, Електринай). 9:0 і 10:2.** За киян знову грають досвідчені форварди, 39-річні Анатолій Степанищев і Раміль Юлдашев.

У «Надії» було справжнє свято

Національна ліга професіонального боксу України (НЛПБУ) щороку організовує великі змагання. І, що приємно, події відбуваються не тільки в столиці, а й у різних містах країни. Цього разу чудовий подарунок отримали миколаївці, де місцеві вболівальники тонко розуміються на боксі.

Це й не дивно, бо місто корабелів виховало велику плеяду майстрів шкіряної рукавички. І серед них одного із найяскравіших членів НЛПБУ, чемпіона світу Сергія Девакова. Отже, місцева влада (голова облради Олексій Гаркуша, мер міста Володимир Чайка) дуже постаралася, щоб люди отримали яскраве видовище. Державне підприємство «Дельта-лоцман» надало транспорт, вклало кошти в ремонт палацу «Надія». Змагання минули, а для сотень вихованців баскетбольної школи, команди майстрів МК «Миколаїв» залишилася чудова споруда, з умовами, що відповідають високим вимогам.

Звичайно, допомагали й колективи портів — «Жовтневого» та Миколаївського морського торгового.

— Зрозуміло, одержали істотну допомогу і з Києва, — каже голова обласного управління з молодіжної політики, спорту і туризму Михайло Козир. — Добре, що народний депутат України Станіслав Сафронов —почесний президент НЛПБУ, а міністр транспорту України Леонід Костюченко та голова Державного митного комітету України Юрій Соловков — головні особи в цій поважній боксерській організації. Перший — голова наглядової ради, другий — голова ради НЛПБУ.

Усе це добре, і земний уклін організаторам. Але всі оті потуги були б марні, якби бокс на рингу «Надії» був низької якості. На щастя, все було, як кажуть, супер. В очах президента НЛПБУ Михайла Зав'ялова палали щасливі вогники задоволення.

Окрасою свята, безперечно, стали титульні поєдинки. Чарівна «білосніжка» з Києва, чемпіонка Європи Аліна Шатернікова захистила своє високе звання в бою з Оленою Яковенко, яка раніше мешкала в Казахстані і була чемпіонкою Азії. Шатернікова перемогла технічним нокаутом у третьому раунді.

Таким робом, але в четвертому раунді, звання інтерконтинентального чемпіона WBF здобув Андрій Куватов із Київщини. Суперником у нього був південноафриканець Мпілісо Масембіса.

Уперше в історії українського боксу розігрувався титул абсолютного чемпіона країни. Претенденти іменита: дворазовий чемпіон Європи, триразовий інтерконтинентальний чемпіон, чемпіон України у важкій вазі Олександр Гуров з Маріуполя і його опонент — чемпіон балканських країн і чемпіон України у суперважкій категорії, дніпропетровець Юрій Єлістратов. Захопливий бій завершився у сьомому раунді. Гуров (вага 86 кг) нокаутував Єлістратова (103 кг).

Після поєдинку Олександр сказав теплі слова про свого тренера Сергія Бахмутова і подякував керівництву Маріупольського морського порту (начальник Михайло Дергаусов) за умови, створені для тренувань. До речі, 24 березня Гуров у Магдебурзі ще раз поборється за титул чемпіона Європи з німцем, олімпійським чемпіоном-92 Торстеном Меєм.

А родзинкою свята, як і очікувалося, став двобій за звання чемпіона світу (WBF). Власник титулу — 20-річний киянин (вихованець севастопольської школи боксу) Олександр Ветух — звик перемагати в перших раундах. А тут суперник дістався надто сильний — Адам Скосана з ПАР. Однак Ветух залишився вірним традиціям і нокаутував темношкірого боксера, але в шостому раунді.

— Скосана — незручний боксер, — сказав після бою переможець. — Про нього майже нічого не знав. Знайомився вже під час бою. З'ясувалося, що Адам витривалий, координований спортсмен, чудово тримає удар...

Змагання закінчилися, але люди, отримавши велику насолоду від побаченого, ще довго не залишали трибуни.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Миколаїв—Київ.

На знімку: чудовий настрій у почесного президента НЛПБУ, народного депутата України Станіслава Сафронова, відомого супервайзера з Великої Британії пані Алісон Стефорд та президента НЛПБУ Михайла Зав'ялова — справу організовано професіонально.

Фото Володимира КОТЛЕНКА.

Того вечора в Мюнхені киянин Віталій Кличко на 111-й секунді поєдинку за титул інтерконтинентального чемпіона (WBA) нокаутував 36-річного американця ОрлінаНоріса. Здається, ведмежу послугу роблять українському боксерові його промоутери, підшукуючи суперників серед отаких орлів. Однак ми щиро вітаємо Віталія з перемогою!

Оголошення

Вдалого полювання на «червоного півня»

Служба 01

29 січня працівники Державної пожежної охорони відзначили своє професійне свято.

Кожні три хвилини підрозділи ДПО виїджають за сигналом тривоги. Так, минулого року в Україні сталося майже 62 тисячі пожеж, на яких загинуло 2423 душі, у тому числі 149 дітей. Сума збитків, завданих «червоним півнем», сягає сотень мільйонів гривень. Проте ці цифри могли б бути значно більшими, якби не вогнеборці. Майже сім тисяч співгромадян, серед яких 836 дітей, врятували вони від загибелі.

За словами начальника Головного управління державної пожежної охорони МВС України генерал-лейтенанта внутрішньої служби Григорія Реви половина всіх пожеж зумовлена необережним поводженням з вогнем, третина — порушенням правил користування електроприладами.

На жаль, через незадовільне матеріально-технічне забезпечення пожежники постійно піддають підвищеному ризику своє життя. Так, нині не вистачає 4 тисячі протигазів, 10 тисяч пожежних шоломів, 25 тисяч комплектів сучасного спецодягу. За останні сім років при потребі 177 придбано лише 15 автодрабин. Проте ДПО вишукує додаткові можливості та небюджетні джерела фінансування для придбання техніки, утримання пожежних депо тощо. Та й у бюджеті-2001 на утримання пожежної охорони затверджено 170,5 млн. грн., що на 71 відсоток більше, ніж торік. Що дасть змогу, зокрема, підвищити зарплату пожежним та поліпшити рівень соціального захисту.

Богдан ДОВНИЧ.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Київський міський голова Олександр ОМЕЛЬЧЕНКО вручив нагороду «Знак Пошани» Герою Радянського Союзу Леоніду ТЕЛЯТНИКОВУ, який одним з перших гасив пожежу на 4-му блоці Чорнобильської АЕС

Богач піснею багатий

Співочі голоси України

Василь Богач, співак-аматор з Вінниччини, став лауреатом конкурсу «Співочі голоси України», що його проводить наша газета в рамках Всеукраїнського фестивалю майстрів мистецтв та народної творчості на честь 10-ї річниці незалежності України.

До концерту Богачу допомагали готуватися земляки — викладачі місцевої музичної школи. Репетиції проходили в супроводі оркестру народних інструментів під орудою Володимира Чеботара. Та участь Богача у столичному концерті до останнього залишалася під запитанням. Річ у тім, що Василь Юхимович обіймає посаду голови районної ради депутатів у Ямпільському районі, який опинився в епіцентрі недавньої стихії. Місто й дотепер залишається без тепла: не опалюються багатоповерхові будинки.

Їх нині переводять на автономне опалення, встановлюють у кожному опалювальний котел. Богач сам шукав таке дефіцитне обладнання. Перші шість котлів завезли до міста напередодні його від'їзду до Києва. Він опинився перед дилемою: залишатися, поки не завершать роботи, чи їхати на концерт?

Люди самі підказали вихід: «Їдьте, Юхимовичу, що мали зробити, ви вже зробили. Тепер за нами справа». Забігаючи наперед, скажу: всі шість котлів, про які йшлося, уже змонтовано й підготовлено до роботи.

Що краще йому вдається — будувати чи співати? Над цим, щиро зізнається, не думав ніколи. І додає жартома: «Богач піснею багатий».

Співає змалечку. Батько й мати теж любили пісні. Але сильний соковитий дістався йому у спадок від бабусі: у Слободі-Шаргородській і дотепер пам'ятають її спів, що аж серце краяв.

На сцені Національного палацу «Україна» її онук не новачок.

До нинішнього концерту він уже двічі співав тут — брав участь у Всеукраїнських фестивалях. Отримав дві нагороди лауреата. До речі, є в нього й інші дипломи: за високу якість зданих будівельних об'єктів. Зокрема, приміщення середньої школи № 2 в Ямполі, будинку міськради, навчально-виробничого комбінату у селі Пороги. Ці споруди зводили будівельники місцевої будорганізації, де Богач працював спочатку головним інженером, потім —керівником. Це його фах. І вибір свій Василь Юхимович пояснює так: «Без двох речей важко в світі — без пісні і без даху над головою...»

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
На знімку: Василь Богач.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Щоб промінь не обірвався в тунелі

Суб'єктивна думка оглядача

(Початок на 2-й стор.).

Але грім уже вдарив. Стурбованість ініціативою, що «відповідає нормам чинного законодавства», висловили міжнародні журналістські організації. То хто ж очорнює і так «дуже позитивний» імідж України по той бік західного кордону?

І «відповідність нормам» — чудовий аргумент. Особливо в контексті запевнень Генпрокурора про «повне й об'єктивне слідство» у справі Гонгадзе, яке встановило, що... нічого не встановило. Цитати із інформацій пана Потебенька стали «джерелом натхнення» для авторів анекдотів. Можна було б розказати, але настрій не той. Та й не хочу зайвий раз «дестабілізувати роботу Генпрокуратури».

А яку ініціативу проявляють автори заборони проведення акцій «Україна без Кучми»! Душа співає від вигадливості і кмітливості наших чиновників. Тут і полчища гризунів, які можуть розвестися в ареалі протестантів. (Дивно, чому мишок і пацюків ще не об'єднали на «захист Конституції від фальсифікаторів»). І відсутність туалетів у наметових містечках (певно, що прихильники нині діючого забезпечені памперсами). І турбота про переохолодження бунтівних організмів (на місці відповідних органів я б насторожилася: виходить, хай прихильники Леоніда Даниловича ризикують здоров'ям? А, не дай Боже, поголовні «запалення», з ким залишиться Президент? Ні, не шанують у «гнізді» Дніпропетровім свого орла).

А ось ці орлята ще тільки вчаться літати. І тому не бажають бути «сліпими кошенятами». Президент «Нової генерації» В. Мірошниченко каже: «Молодь хоче докопатися до причин, які призвели до цієї ситуації...» Ради Бога. Держак у руки (а, між іншим, де екологічна ліга: чому алеї на підтримку Президента у ландшафт не вписано?) і копайте: хоча ті причини навіть «кошенятам» видно. Не засліпленим, звісно.

І останні зведення із фронтів «касетної битви». Доки «невидимі бійці» «пеленгували» візи до Чехії, у вітчизняному парламенті з'явилися... свідки. Що будемо робити, пане Генеральний? Диванні гості ініціюють свою готовність «підтвердити і свідчити в судовому процесі...»

Хоча над ким процес?

І хто у ГП готовий справу передати до суду?

Отже, темний тунель? Чи поки що під'їзд, який може бути освітлений.

Якщо після страсбурзьких рішень не тільки свідки, а й ініційована РЄ експертиза підтвердить автентичність «компромату» майора реального стану речей у державі —з усім найбрутальнішим «асортиментом», — ким хочемо бути ми: кошенятами, тілами-об'єктами для «ясновидців». Чи просто нормальним народом, який «гризунів» не боїться і зможе «наш вибір» запевнити: довіри більше немає. Цей «суб'єктивний фактор» грізніший, ніж процедура імпічменту — досить туманна в чинному законодавстві. Може, хоч це сподвигне нашого «зевса» «перейнятись» не долею журналіста Гонгадзе, а власною долею. Як управляти народом, котрий не хоче, щоб його промінь обірвався в тунелі? Тут проситься ініціатива...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Нова версія. Анатомічна

Коментар

Як ми вже повідомляли в минулому номері, від майора Мельниченка надійшло нове «привітання» на батьківщину: додаткові касети із півторагодинним записом розмов. Голоси скількох саме народних депутатів підслухав диктофон, заступник голови тимчасової слідчої парламентської комісії Віктор Шишкін не уточнив, але запевнив, що, крім Олександра Турчинова, ще кілька диванних гостей готові виступити в ролі «експертів». До речі, лідер фракції «Батьківщина» пригадав, що перед ним до кабінету Президента заходив народний депутат Олександр Лавринович. Бачив він там того дня і колегу Богдана Бойка.

Додаткова інформація також повертає до долі зниклого журналіста: тринадцятий епізод нової порції присвячено Георгію. Олександр Турчинов звернув увагу учасників прес-конференції: ліквідаторам скандалу вдалося досягти поставленої мети — відвернути «справою Тимошенко» увагу громадськості від гарячої «теми Гонгадзе». За гучними рапортами про успішне розслідування «злодіянь» відставного віце-прем'єра Генпрокуратура справді щось дуже мляво просувається у встановленні істини. Ідентифіковане на 99,6 відсотка тіло Георгія раптово оживає у чиїхось свідченнях. То його бачили у Львові, то видавали візи до Чехії. То неможливо з «упевненістю гарантувати», то «немає потреби в додаткових експертизах». Доки тягнеться це безпрецедентне за цинізмом «встановлення», мати й дружина Георгія змушені через суд добиватися дуже для них «веселого» звання потерпілих. Оскільки потерпілі допускаються до «таємниць слідства», їм, зрозуміло, на «законних підставах» відмовляють у «передчасному» статусі вдови й осиротілої матері.

А ось ще одне досягнення на шляху до істини. В інтерв'ю «Інтерфаксу-Україна» заступник Генпрокурора Олексій Баганець стверджує: встановити причину смерті таращанського тіла неможливо через гнилісні зміни у тканинах трупа. При цьому куратор справи Гонгадзе просить нас не дивуватися і не підозрювати «нібито причину смерті не встановлено спеціально». Як можна запідозрювати, коли «ми не маємо права говорити однозначно, що скоєно вбивство, якщо було відсічено голову. Так як я можу навести багато прикладів, коли ми знаходили розчленене тіло, а під час розслідування встановлювалося, що людина померла природною смертю і вже після смерті її розчленили з різних причин»? Краще заступник Генпрокурора навів би інший приклад: як вони знайшли замовників і вбивць, зокрема Бориса Дерев'янка. А з Георгієм усе зрозуміло. Дужий молодий чоловік раптово помер природною смертю в під'їзді будинку на Лесі Українки. Потім хтось — заради анатомічного досліду — відрізав йому голову. І пожартував із слідчими: голову закопав окремо, а тіло вивіз на округ Олександра Мороза. Мабуть, цей самодіяльний «патологоанатом» був переконаний антисоціаліст. Схоже, за цією ознакою незабаром звузять коло запідозрюваних.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
Анатолій БЕНЬ.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 120041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311017.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України